

İsveç Velihti ile refikalari salı günü şehrimize geliyorlar. M. Vekâleti bütçe darlığından yatı mekteplerini kapatıyor.

Yunanistanda fırkalar ara sında uyuşmak için son bir temas daha yapıldı, fakat gene bir anlaşma hasıl olmadı.

Sesimiz

ANKARA: 26 Eylül — Gün geçmiyor ki gazete ve mecmualarımızda bir feryat halinde aynı suale tesadüf etmiyelim: Radyomuz ne zaman ıslah edilecek? Filhaki-ka Matbuat Umum Müdürlüğü, vazifeleri arasına girmiş bu işi ele almış bulunuyor, ve müsbet kararlar alarak davayı bir hal suretine bağlamaya çalışıyor.

Bizde radyo davasının halli demek, istasyonlarımızı ıslah ve takviye ile programlarımızı elden geldiği kadar mânâlı ve kıymetli bir tarzda tanzim demektir. Fakat programlar ne kadar iyi bir tarzda tanzim edilirse edilsin, neşriyatı yapacak olan istasyonlar bugünkü vaziyetlerinde muhafaza edilecek olursa; memleketin içinde ve dışında duyulmasını istediğimiz sesimiz — ne kadar ahenkli olursa olsun — işitilemeyecektir. Mühassısların ifadesine göre, bugün istasyonlarımızı anten üzerinde ancak üç kilovat kudretle çalışmaktadır. Anadolu kıtasının tabii vaziyeti, telsiz intişar kabiliyetine pek te müsait olmadığından, mali kudretimize uygun büyükçe bir istasyon inşası bizim için ilk planda gelen bir ihtiyaçtır. Ve bu istasyon cumhuriyet Türkiyesinin kalbi olan Ankara'da kurulmalıdır. Memleketin her tarafında elektrik şebekelerinin bulunmaması dinleme işlerini güçleştireceği zannolunmakta ise de bu varit değildir. Zira bugün gerek Avrupada, gerekse Amerikada bilhassa bu vaziyet ve ihtiyaç nazarı itibara alınarak kuru pilli bataryalar ile işleyen ahizeler imal edilmekte ve kullanışlılarındaki sadelik dolayısıyla çok rağbet bulmaktadır.

Radyo davasını halle çalışırken, göz önünde bulundurulacak noktalardan biri de; halkın ucuz makineler tedarik edebilmesini temindir. Bugün radyo satan mağazalarda gördüğümüz makineler ekseri evlere giremeyecek kadar pahalıdır. Bu pahalılıkta gümrük resminin yüksek oluşu da rol oynamaktadır. Resmî tenzil etmek ucuzluğu temin için bir tedbirdir. Ve gümrüklerimizin radyo üzerinden temin ettiği varidat, makine sürümünün artmasıyla tenezzüle uğramamış olur.

Diğer taraftan memleketimizin vaziyet ve ihtiyaçlarına göre kullanılacak ahize tipinin tesbitinde nazarı itibara alınacak bazı mühim noktalar vardır:

a — Ahizeler, elektrik şebekesi olsun olmasın, memleketin her yerinde tedariki ucuz ve kolay olmalı. Kuru bataryalar ile çalışabilmeli.

b — Bu nevi ahizeler az manevra ile kolayca ayar ve idare edilebilmelidir. Ve fiatları her keseye elverişli olmalıdır.

Radyonun işletmesini üzerine almış şirket devletin müzaheretile faaliyet tarzına yeni bir istikamete vermeli. Şirketin varidat membalarından başlıcasını teşkil eden abone bedellerinin muntazaman tahsili için kanunî müeyyideler temin edilmelidir. Memlekette bugün on beş binden fazla radyo ahizesi olduğu iddia olunmakta ise de kaçından abone bedeli tahsil edilebildiğini öğrenmek hayırlıdır. Tahsilât işini ciddi bir şekilde bağlamak, ve bu bedeli taksitle tahsil usulünü ikame etmek doğru bir hareket olur.

Meccî SADRETTİN

İsveç veliahtı Salıya geliyor

Misafirler o akşam Ankaraya gidecekler

İsveç veliahtı Gustav Adolf Hazretleri ile refikalari ve refakatlerindeki zevat önümüzdeki salı günü hususî yatları ile Selânikten şehrimize geleceklerdir.

Veliht hazretleri İstanbul limanında hükümetimiz namına Hariciye vekâleti memurları ve İstanbul valisi tarafından resmen selâmlanacaktır. Misafirler o gün öğle yemeğini İstanbuldaki sefarethanede yiyecek ve akşam hususî trenle Ankaraya gideceklerdir. Veliht hazretleri için Riyaseti (Devamı 5 inci sahifede)

Dün konferansta söz söyleyen murahhaslar

Konferansta murahhaslar dün işsizliğe karşı alınacak tedbirleri konuşular

Bir Fransız murahhası müessif bir kaza geçirdi

Dünkü toplantıda Türk gurupu da fikrini izah etti ve neticede karar sureti tadilatla kabul edildi

Murahhaslar tezlerini müdafaa ederlerken

Gazi Hz. ve Dil bayramı

ANKARA, 27. A.A. — Riyaseticumhur umumî kâtipliğinden gönderilmiştir: Dil bayramımızdan ötürü türk dili araştırma kurumu genelözeğinden, ulusal kurumlarından, türlü, onurlardan bir çok kutunbitikler aldım. Gösterilen güzel duygulardan kwanç duyduğum. Ben de kamuyu kutlularım. Gazi M. Kemal

Kanser mikrobi Bulundu mu?

Alman sihhat idaresi kat'î bir şey olmadığını söylüyor

Sihhiye Vekâleti de bir tebliğ neşretti, Refik Bey İstanbula geldi

Sihhiye Vekili Refik Bey, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Refik Bey Haydarpaşa istasyonunda vali ve belediye reisi Muhittin, Vali muavini Ali Rıza, Sihhiye müdürü Ali Rıza beyler tarafından karşılanmıştır. Sihhiye vekili şehrimizde bir kaç gün kalacaktır.

Sihhiye vekâletinin tebliği ANKARA, 27. A.A. — Sihhiye vekâletinden tebliğ edilmektedir.

Son zamanlarda Almanya'da ihtisasın kimya olduğu sonradan öğrenilen Dr. Brehmer isiminde bir zatın kanser mikrobunu keşfettiği hakkında bir takım neşriyat yapılmıştır. Bu mesele hakkında Almanya imparatorluğu, sihhat idaresi reisliğinin gazetelerde yaptığı resmi tebliğin bir suretini aşağıda aynen neşrediyoruz:

"Tıp dünyası ismindeki tbbî meccî (Devamı 5 inci sahifede)

Refik Bey

Afganistan da elbirliği ile Milletler Cemiyetine alındı

Dost milletin cemiyete girmesine bilhassa Türkiye ile Sovyet Rusya önyak olmuştur

CENEVRE, 27. A.A. — Havas ajansı bildiriyor: Afganistan müttfikân Milletler Cemiyetine kabul edilmiştir.

CENEVRE, 27. A.A. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Afganistanın Milletler Cemiyetine kabulü hakkındaki müracaatı dün asamble tarafından teklif edildikten sonra siyasi komisyona havale edilmiştir.

Bunun üzerine Tefvik Rüşti Beyin riyaseti altında toplanan komisyon Afganistanın vaziyetini tetkik ederek Milletler Cemiyetine girmek için lazım gelen şeraiti haiz olduğu görülmüş ve kabulünün asambleye tavsiye edilmesine karar verilmiştir.

Afganistanın Cemiyete girmesinde Türkiye önyak olduğundan Hariciye Vekilimiz Tefvik Rüşti Bey mazbata muharri intihap edilmiştir. Afganistan Milletler Cemiyeti murahhası Londra sefiridir. Asambelenin içtimanda Afganistanın cemiyet azası sıfatıyla yer alması muhtemeldir.

M. Litvinofun sözleri MOSKOVA, 27. A.A. — Afganistanın Milletler Cemiyetine kabulü meselesi hakkında altıncı komisyonda söz alan M. Litvinof Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesini müteakip Afganistanın bu müesseseye girmek arzusunun izah etmiş olmasından dolayı bahtiyar olduğunu beyan etmiştir.

Mümaileyh demiştir ki: — Afganistan, Rusya ile ilk normal münasebetler tesis etmiş olan devletlerden biridir. Afganistan Sovyetler tara-

Afganistanın Cemiyete girmesine önyak olan iki Hariciye Nazırı Tefvik Rüşti B. ve M. Litvinof fundan sullivan tarsiinin temin için yapılan bütün tekliflere cevap vermiştir.

M. Litvinof, Milletler Cemiyetinin deruhte ettiği mesuliyetin icabını başara-bleceğine katiyen kani olduğunu söylemiştir.

Müessif bir kaza

Yıldız yolundaki bir otomobil çarpışması neticesinde Fransız murahhası yaralandı

Dün Yıldız sarayı yolunda müessif bir kaza olmuştur.

Parlamentolar konferansında Fransız grupuna mensup azadan ve Fransız mebuslarından Mösöy Hamlin otomobil ile konferansa giderken (Devamı 2 inci sahifede)

Belediye intihabı

En çok kim rey alabilirse âzalığı o kazanacaktır!

Pazar günü sandık kaldırma alayı yapılıyor - Dün propaganda afişleri asıldı

Belediye intihabı hazırlıkları bitmek üzere. Intihabata bir teşrinievvelde başlanacağı için, kazalarda intihap encümenleri aralarında taksimi ve zaif yaparak, intihap günlerinde meşgul olunacak işleri tesbit etmişlerdir.

Eminönü kazasından üç namzet: Dr. Ali Rıza, Nafiz, Feridun Beyler

Mülhak kazalara ait meclis aza namzetleri listesinin yarım ilân edilmesi kuvvetle muhtemeldir. Negredilecek listede (14) isim vardır. Bu (14) isimden (7) si asli, (7) si yedek azadır.

Intihap yaklaştığı için, sokaklara türlü türlü propaganda afişleri asılmıştır.

Kim kazanırsa aza o elacak

C. H. F. İstanbul Vilâyet İdare heyeti reisi Antalya meb'usu Doktor Cemal Bey dün bir muharririmize Belediye intihabı ve intihapta asli ve yedek azanın ne suretle ayrılacağı hakkında şu izahatı vermiştir:

"— İstanbul Umumi meclisine aza seçimi işinde asıl ve yedek azanın Fırka teşkilâtınca evvelce tayin ve tesbit olunduğu tarzında bazı şayialar döndüğünü haber almaktayım.

Otodenberi fırsat düşüktüğü söylediğim vehile asıl ve yedek aza doğrudan doğruya muhterem halkımızın sandık başında kullandığı reylerinin muhassalası olarak belli olacaktır. Cumhuriyet (Devamı 6 mcı sahifede)

Dün İstanbul caddelerine asılan propaganda levhalarından

Görüşler

Yerli mallar pazarından dilekler

Aka GÜNDOZ

Sultanhamamındaki Yerli mallar pazarından girince sağa dönmüş. Kasanın yanında iki keçeli şık camlıklar vardır. İçleri çok ince ve anlayışlı bir zevkle gümüş ve altın işlerle süslenmişlerdir. Hele kadın süsleri için yapılan gümüş işlerine bakmakla doyluluyorum. Bu camlıklardaki yerli ve sanatlî işlerin çoğu armağanlık şeylerdir. Küpe, bilezik, alık hokkası, gerdanlık, kalemsapı, surata sürdükleri yağlı düzün kültürleri falan gibi... Tezgâhçı hanım kıztı, birçok şey çıkartarak yorduktan sonra bir kafe gerdanlık beğenebildim. Beğene bildim, çünkü hepsi de ayrı ayrı o kadar güzel şeylerdi ki insana seçim zorluğu veriyor. Şunu mu, bunu mu, tekini mi? insan şaşırıyor. Bereket versin tezgâhçı Hanım kıztı vazifesinde epeyce pişkin, sinirlenmeden habire çıkardı, habire dert anlattı. Eski devirlerde de bazı

böyle yerli mal: dükkânları açılırdı da müşteri ikinci çeşidi görmek istedi mi, tezgâhçı sırtını çeviriverirdi (Devamı 5 inci sahifede)

CASUS HAYATIM

Marthe Richard

Fransaya yaptığı hizmetlerden dolayı Lejyon Donör nişanını alan bu kadın yakında Milliyet'te hayatını anlatmaya başlayacaktır.

KAN — AŞK — İHTİRAS VATAN MACERA HİKAYESİ

Sovyetler Birliği hükümeti nezdine ikinci defa büyük elçi olarak gönderilen Vasif Bey Kremlin sarayında merkez icra komitesi reisi M. Teharviov'a itimatnamesini verdiğini yazmıştır. Yukarıki resim bu münasebetle alınmıştır. Sağdan sola doğru merkez icra komitesi kâtiibi A. S. Yenoukidze, Vasif Bey, Hariciye komiserliği başmuavini N. V. Krestinski, merkez icra komitesi reisi A. G. Teherviov.

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BİRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)
Her hakkı mahfuzdur. Yazan: A. C.

İslâm köylerini yakan Bulgarlar- dan ümidi kesmek lâzım geliyor

Cemiyetimizin Ermenilerle itti-
hadı ne kadar şükranla şayan ise bu
ittihadin Rumlara, Bulgarlara ve
Ulahlara da teşmili lüzumu o kadar
şikârdır, diyorsunuz. Maatteessüf
emelimiz, hiç olmazsa şimdilik,
sırf bir hayalden ibaret kalacaktır.
Bulgarların "Veçerna Gošta", gazete-
si ve daha sair Bulgar gazeteleri
25 kânunuevvel tarihli nüshalarında
"Bulgarlar böyle bir ittihadı
ne muvafakat, ne de iştirak edebi-
liler," diye yazırlar. O halde, Er-
menilerin Droşak komitesi Bulgar-
ların ittihadından uzak kalmayacak-
larını temin ettiği halde, İslâm köy-
lerini birer birer yakmakta olan
Bulgarlardan ümidimizin kesilme-
si lâzımgelir.

Rumların ve Bulgarların birer
hükümet olduğu ve Rum, Bulgar
komitelerinin o hükümetlerin harici-
yeye nezaretleri tarafından idare
edildikleri sizce de meçhul olma-
ya gerektir. Bu komiteler Osmanlı dev-
letinin menfaatlerini düşünmek için
şöyle dursun, kendi milletlerinin
menfaatlerini çiğnemeyi göze al-
dıkları kadar o hariciye nezaretleri-
nin tesir ve nüfuzu altında bul-
nuyorlar. Onların arada sırada İs-
lahlara hitaben de beyannameler
neşretmeleri İslamları aldatmak içi-
ndir. Yoksa esas maksatları ev-
velâ istiklallerini kazanmak ve on-
dan sonra kazandıklarını Bulgar-
istan'a veya Yunanistan'a ilhak et-
tikleridir.

Doktor Bahattin Şakir Bey Paris-
te Madeleine civarında bir evde ot-
urmıştı. Bulgar komitelerinin re-
isi Sarafot Paris'e geldiği zaman
o da aynı evde ikamet etmiş, tezke-
o da aynı evde ikamet etmiş, tezke-
relerini orada yazmış, Makedonya
cemiyetinin mührünü hane sahibinin
yardımıyla beraber tanzim etmiş.
Mühür bir küreyi musattahaya
bir arslan pençesi atıldığını gösteri-
yor. Bunun mânâsı şudur: Arslan
pençesi Bulgarları temsil ediyor,
küreyi musattaha ise dünyanın
payitahtı olmağa layık İstanbul'u
ifade ediyor. Gayeî hayali İstanbul-
lu olmak olan bir komite bizimle
ittihat edebilir mi?

Maamafih yukarıdaki ifadeleri-
mizden bizim Bulgarlardan büsbüt-
ün ümidimizi kestirmiş ve naümit
olduğumuz mânâsı çıkarılmamalıdır.
Biz gene elden geleni esir ge-
miyeceğiz. Diğer taraftan dahili
heyeti merkeziye, Bulgarlarla so-
n derecede uğraşmayı, çete teşkilâtı-
nın ikmal etmeyi, Makedonya komi-
tesinin esas teşkilâtını her suretle
mahvedecek tarzda gizli faaliyetler-
de bulunmayı birân bile nazarı dik-
katten ayırmazsa belki Bulgarlarla
ittihat etmemizi bu suretle tesir et-
miş olur.

Keza Atina hariciye nezareti tar-
afından idare edilen Rumlarm
dahi hüsnü niyetlerinden emir ol-
mamak ve her türlü ihtiyatı ele al-
mak mümkünse Yunanistan ile al-
kalarının kesilmesine çalışmak bil-
hassa tavsiye ve rica olunur. Gayet
mevsuk bir mabadan Ahmet Ri-
za beye yazılan bir mektupta deni-
liyordu ki:

"Kongrede hasıl olan ittihat üze-
rine hürriyetperverane hareket
mâni olmak için "Yunan umumî it-
tihadı", tarafından Osmanlı memle-
ketlerindeki Rumlara gizli suretle
talimat verilmiştir. Bu gizli talimat-
ta göre Yunanlılar Abdülhamid idar-
esinin idamesine hizmet ve mu-
avenet edeceklerdir."

"Rum ve Bulgarlara karşı yap-
ılacak kat' hareket Bulgarlara asla
ihşas ettirilmemelidir. Ancak bu
suretle o harekette muvaffakiyet
hasıl olabilir.

Bir de Arnavut Balkan komitesi
dahi zannımıza göre şüpheli şahıslar-
dan mürekkeptir. Bunlara karşı
dahi tam bir itimat gösterilmemesi
lâzımdır.

Ubrideki Emin çetesinin Osman-
lı Terakki ve İttihat cemiyeti Übrî
şubesiyle münasebeti olduğuna
dair Bulgar gazetelerinde yazılan
fıkralara cevaben hazırladığımız
mektup gözden geçirilerek o mek-
tubun dahilden Brüksel'de çıkan
(Independance Belge) gazetesine
gönderilmek üzere tarafınıza iade
edilmiştir. Sizin oradan bu makale-
yi göndermeniz fevkalâde bir
ehemmiyet vardır. Gerek gazete,
gerekse okuyularca tesiri mühim-
dir. Paristeki gazetelere gelince
bunların ekserisi Abdülhamid tara-
fından satın alınmış olduğu için

fevkalâde fedakârlık ihtiyar edil-
medikçe onlara bir şey dercettirile-
miyor. Yalnız dercedilmek üzere
gazetelere gönderilecek mektup-
lara imza edenlerin mektuplarını
Terakki ve İttihat cemiyeti tarafın-
dan yollandığı dikkate kaydedil-
melidir. Yalnız "Osmanlı denildik-
çe Prens Sabahattin Bey fikrâsı
zannediliyor."

Bu yazılardan anlaşılacağı ve-
hile kongre toplandıktan ve icra-
ta dair güzel kararlar verdikten
sonra muhtelif anasırın teşkil et-
tiği fırkalar arasında bir ittihat de-
ğil, tabiatında ittihadın ismi, eseri bi-
le yoktu. Her ne kadar kongre ic-
raat hakkında ittihat etmeğe karar
vermişse de, gayet büyük fedakârlık-
lar, samimiyete müstenit sıkı bir
rabta bulunmasını emreden bu ic-
raat, esas meselelerde hakiki bir
tesanüt olmadan nasıl mevkii tat-
bika konulabilir? Abdülhamidin
müşterek düşman olması bu icraat
tesanüdünü temine kâfi değildi.
Çünkü şöyle bakılacak olursa kon-
groye iştirak eden fırkalar ve grup-
lar, Abdülhamide karşı olduğu kadar
birbirlerine karşı belki aynı
derecede düşmandırlar. Terakki ve
İttihat cemiyeti Türk olmak ve
Türk vatanına furt muhabbetle
bağlı bulunmak itibarile Türk ol-
mayan ve Türkiyeden ayrılmak isteyen
gayri müslim gruplara düş-
mandır. Aynı zamanda gayri müslim
teşekküllerin tarafını iltizam
eden Sabahattin Bey fırkasını da
hiç sevmiyordu. Diğer taraftan Sa-
bahattin Bey fırkası gayri müslim
gruplar da Terakki ve İttihat
cemiyetini, Osmanlı devletinin ta-
mamiyeti mülkiyesini her şeyden
evvel ileriye sürdüğünden dolayı,
hakikati halde hiç istemiyorlardı.
Bu vaziyet karşısında kongrenin
vermiş olduğu bir fayda varsa o da
Abdülhamidi biraz daha fazla en-
dişeye düşürmesi, biraz daha korkut-
ması olabilir.

Prens sabahattin Bey takip etti-
ği politikanın doğruluğunu ispat
etmek için gerek neşriyatı, gerekse
beyanattı vasıtasıyla şu fikirleri
tamim etmeğe çalışıyordu:

"Elim ve medit senelerince tet-
kikat ve tahlilat neticesinde edin-
diğimiz kanaatlerin tashihine çalış-
ırken, bunların "Şurayı Ümmet",
lerin dilsiz ittihadlarına karşılaştığımız
görünce hilâfîğarin muhitin-
de biri ekseriyet, diğeri ekalliyet
olmak üzere iki muhalif cereyan
önünde bulunduğumuzu gördük.

Fakat maruz kaldığımız en çir-
kin iftiraları bile, Yıldız cinayetleri
karşısında görmeye, bil-
memeye cebri nefsettik. Daha Er-
zurum ve civar isyanlarının zu-
hurunu anında Paris "İttihat ve Ter-
rakki", Cemiyetinin aleyhimize
dahile gönderdiği gizli mektup-
lardan şikâyet edenlere ve bu if-
tiralar, Avrupa'da Türk münevver-
leri arasında ittihat olamayacağını
isbat ediyor) iddiasında bulunan
muhabirlerle karşı demıştik ki:

— Bitmedi —

Hava muharebele- rine karşı

Yazan: Sabık Fransız hava nazırı
Pierre Cot.

Hava muharebelerinin büyük teh-
likeleri dolayısıyla bütün memleketle-
rin umumî efkârında uyandırıldığı en-
dişeler, gündün güne artmakta ve
müdafaat tedbirleri istenmektedir.

Parlamentoların bunun için tahsi-
satlar kabul ve hükümetler hava fi-
lolarını takviye ediyorlar ve bu hal,
müşterek tehlikeyi azaltacak yerde
arttırıyor. Fransa son aylarda alâ-
de bütcüsinden başka hava teslihatı
için ayrıca üç milyar franklık tahsi-
satin sarfına karar vermiştir. İngil-
tere dahi kendi hava kuvvetlerine
daha 41 filo ilavesini lüzumlu adde-
miştir.

Acaba bu telâh ve endişeler yerin-
de ve haklı mıdır? Hava muharebe-
lerine karşı tahaffuz kabil midir?

Tehlike çok büyüktür. Ve seneden
seneye de inkıtas büyüyor. Zira ha-
vacılık âlemindeki terakkîyat daima
ve süratli bir tempo ile artmaktadır.

Bir İngiliz mütehassısı, General
Groves, umumî harpte 1914 ten 1918
e kadar otuz ton mevaddı müstelenin
Londra üstüne atıldığını hatırlamış-
tır. Bu otuz ton 1800 kurbana malol-
muştur.

General Groves, halihazırda, bir
günde 600 ton mevaddı müstelenin
Londra üstüne atılabileceği fikrinde-

HARİCİ HABERLER

M. Litvinof'un Bir mektubu

Silâhsızlanma işlerinin he-
men müzakeresini istiyor
CENEVRE, 27. A.A. — M. Litvinof,
umumi heyet reisine bir mektup gönde-
rip, silâhları bırakma meselesinin müz-
keresine başlamak için vakit dar oldu-
ğunu beyan ve mamafih silâhları bırak-
ma konferansı reisi tarafından hazırlan-
ılan raporun akvam cemiyeti meclisi-
ne tevdi edilerek, takip olunacak hatı-
r hareketin oradan istilâm olunmasını
temenni etmiştir.

Mançuri topraklarına inen Rus tayyaresi

MOSKOVA, 27. A.A. — 26 Eylül ta-
rihinde gecenin saat ikisinde Daouria
istasyonu mmteakasında gece ekzersizle-
ri yapan bir Sovyet tayyaresi yolunu
şarışmış, hududu geçmiş ve Mançurya
istasyonu yakınında Mançuri arazisine
karaya inmek mecburiyetinde kalmıştır.
Hariciye komiserliği tarafından veri-
len talimatla tevfiakan Sovyet konsolosu
gerek yollarını şarışmış olan pilotların
ve gerek tayyarenin Rusyaya dönmeleri
için Mançuri hükümeti memurları nez-
dinde teşebbüsaata girişmiştir.

85 yaşında bir Rus bilgini

MOSKOVA, 27. A.A. — Sovyet ale-
mi, bütün dünyada şöhet kazanmış
olan mümtaz Rus dil alimlerinden ve a-
kademî âzâsından Pavlofın 85 inci yıl-
dönümünü teşit etmektedir.

69 senelik faaliyeti esasında müm-
leyleh bir çok kitaplar yazmış ve eserleri-
nin ekserisi ilme yeni bir istikamet ver-
miştir. Halihazırda M. Pavlof üç büyük
laboratuvarın mesasını idare etmektedir.
Ve bunlarda elli mesai arkadaşları vardır.

Fransız Frangi düşürülmeyecek

PARIS, 27. A.A. — Mebusan meclisi
malîye encümeni huzurunda izahat ven-
ren, M. Jermen Marten, Fransız frangi-
nın kıymetten düşürülmesi hususunda
hükümetin noktaî nazarıma dair çok va-
zih beyanatta bulunmuştur.

Malîye nazırı, frangi istikrarı aley-
hinde bulunan bazı mahafili şiddetle
tenkit ve takbih etmiştir.
Mümâileh, milli paranın kıymetten
düşürülmesinin mali teknik noktaî nazarı-
ndan budalalık olduğunu ve hükümetin
buna şiddetle karşı koyacağını tey-
it etmiştir.

Dünyanın en büyük yolcu vapuru

GLASKOV, 27. A.A. — Dünyanın
en büyük yolcu vapuru dün Lyde de,
İngiltere kraliçesinin huzurunda is-
dirilmiştir.

Kraliçe, gemiye Kraliçe Mary adını
vermiştir.

Amerikalılar harp zengin- lerini sıkıştıracaklar

VAŞINGTON, 27. A.A. — Silâh tic-
aretini tahkik heyeti reisi, âyandan nay
harp zamanında elde edilen bütün ka-
zançların musaderesi hakkında bir
kanun lâyihasını hazırladığını haber
vermiştir.

Bu kanun hükmünün makbaleline şü-
mülü olacak ve harbin ilânı tarihinde
itibaren meri bulunacaktır. M. Nay'm
verdiği Zabata göre, bu kanun mucibince,
10.000 dolardan fazla senelik irat
veya kazançlardan yüzde 98 nisbetinde
vergi alınacak ve bu miktardan aşağı
kazançlar için de şimdiki kazanç vergisi-
nin iki katı tarhedilecektir.

İtalyanın Çin elçiliği

ROMA, 27. A.A. — (Stefani ajansın-
dan): Salâhiyyetler mahafilden haber
alındığına göre, İtalya hükümeti Çindeki
orta elçiliğini, yakında, büyük elçilik
derecesine çıkarmağa karar vermiştir.

Küçük Lindbergin katili

Cinayetle ittihadına ka- rar verilmeğe üzredir

NEVYORK, 27. A.A. — Bronks mun-
takasının büyük jürî heyeti, Lindberg'i
gizli bir celsede dinledikten sonra
Hauptman'ı para çikme suçuyla ittihat
etmeğe karar vermiştir. Lindberg ile
Hauptman karşılaştırılmamışlardır.

Hauptman Lindberg'in çocuğunun ka-
çırılmasına iştirakini inkârda devam et-
mekte ve hayat karşılığı olarak alınıp
evinde bulunan paranın şimdî ölmüş ol-
an Fiş tarafından kendisine verildiğini
ısrarla söylemektedir.

Bugün zabıta memurları Hauptman'ı
garajında döşeme tahtasının altında ye-
niden bir miktar para ve dolu bir al-
man tabancası bulmuşlardır. Nevjersey
adliyesinin Hauptman'ı ileride cinayetle
ittihat edeceği anlaşılmaktadır.

NEVYORK, 27. A.A. — Lindberg'in
çocuğunun kaçırılmasına meşgul olan za-
bita, Kolombus vapurunu kaçırıp ta,
bilâhare ona yetişmek için bir römorkör
kiralayan çok paralı bir adamı aramak-
tadır. Yakında, yeniden bazı kimselerin
tevkifi bekleniyor.

Viyana giden zabıterleri- miz Sofyadan geçerken

SOFYA, 27 (Milliyet) — Viyana-
ya yapılacak olan beynelmîl at ko-
şularına iştirak etmek üzere Sofya-
dan geçen 7 Türk zabıta, istasyonda
20 Bulgar zabıterleri tarafından
karşılansın, ve trenin iki saat kal-
masından istifade edilerek "Bulgar-
ya", lokantasında kendilerine kahve-
altı ikram edilmiştir.

Bu iki saat zarfında Türk ve Bul-
gar zabıterlerinin samimi bir dostluk
havası içinde konuşmaları pek iyi bir
intiba hasıl etmiştir.

M. Barthou'nun bir sözü

BELGRAT, 27 (Milliyet) — Bel-
gratta çıkan "Pravda", gazetesi, Ce-
nevve muhabirinin Fransa hariciye nazırı
M. Barthou ile yaptığı mülakatı neşret-
mektedir.

M. Barthou Pravda muhabirine
Romaya gittiği vakit Yugoslavya ile
İtalya arasındaki pürüzülü mesele-
rin halli için tavassutta bulunacağı-
nı söylemiştir.

Yunan muhalifleri hükû- metle uyuşamıyorlar

ATINA, 27 (Milliyet) — Dün
de bütün gün iki zümre arasında bir
anlaşma yolu bulmak için görüşme-
ler yapıldı.

En büyük müşkülât intihap sis-
teminin tesbiti meselesinden çıkıyor.
Görüşmelere nazarın, Mösyo Çaldarı-
sı yeni intihap kanununu terketme-
ğe razı oluyorsa da, intihap sisteminin
yeni kanununu cumhurbaşkanının in-
ti-habından sonraya bırakılmasını iste-
yor.

Diğer tarafta muhalefet fırkala-
rı mutabik kalınan meselelerde ten-
nat istemektedirler. Bu gidile mü-
zakerelelerin bir neticeye varamıya-
cağı anlaşılmaktadır.

Bren elçiliğimizde bir suvare

CENEVRE, 27 (A.A.) — Türki-
yenin konsyeye intihabı münasebetile
Bern elçisi Cemal Hüsnü Bey gayet
parlak bir suvare vermiştir.

Suvarede Tefvik Rüstü Bey ve
Türk heyeti murahhasası ile burada
bulunan muhtelif devletler hariciye
nazırları ve murahhasaları ve refika-
ları, Milletler Cemiyeti erkânı şube
müdürleri, mesai bürosu erkânı, be-
nelmîl matbuat mümessilleri ve Ce-
nevve şehrinin resmî erkânı ve tanın-
mış aileleri suvarede hazır bulunmuş-
lardır.

Dostane bir hava içinde geçen bu
suvarede samimi mükâlemeler olmuş-
tur.

SON DAKİKA

İktisat Vekilinin tetkikleri Celâl B. İzmirden İsparta ve Antalya'ya gidiyor. Uşak şeker fabrikası

İZMİR, 27 (Milliyet) — İktisat Vekili
Celâl bey bugün U. A. İttihat ş. hrinize el-
di Vekil Bey İttihat, onda val paşa, ve ka-
r. is. i, be'ed'ye reisi tac'ler ve g. e. e. c. i-
ler taraf ndan kar. lannıştr. Celâl bey
gazetecilere:

— Seyahat programımı z. o. u. d. u. z. u.
İzmir gazetecilerine söyleyecek başka bir
şey yoktur. Cumartesi günü İsparta, Ke-
çiborlu ve Antalya'ya gideceğim. dedi.
Vekil bey doğrudan doğruya misafir ka-
cırdı. Osman zade Hamd. ley n. evine gitmiş-
tir.

UŞAK, 27 (Milliyet) — Uşak şeker
fabrikası ile Uşak'aki iktisadi v. zi-
yeci teklif eden iktisat vekili Celâl bey
bugün İzmir'e gitmiştir. Vekil beyin şeker
fabrikasında y. p. b. g. teklifleri r. e. t. e-
ci ş. un'ardır:

Panc. r. ek. m. m. k. l. r. i, ekicil rin a. e. d. i,
ekicilerin vaziyeti ve borcu, tecrübe tr. k. l. r. i,
ha. ar. at ve h. ş. t. a. k. l. r. a. n. u. c. e. d. e. l. e.
şekli, köylülere mü. a. e. l. e. y. e. g. i. s. t. e. d. i. g. i.

Yugoslavya Kralı Sofyada

BELGRAT, 27. A.A. — Kral Aleksandr ile Kraliçe Mari bugün
saat 11,56 da Bulgar Kral ve Kraliçesini ziyaret etmek üzere, Sofyaya
hareket etmişlerdir.

Maliyetlerinde, Yugoslavya Hariciye nazırı M. Yevtiç de bulun-
maktadır.

Maliye Vekili bugün geliyor

ANKARA, 27 (Telefonla) — Maliye vekili Fuat Bey bu akşam
İstanbul'a hareket etmiştir. Fuat Bey İstanbul'da bir gün kalacak ya-
rın akşamki trenle Ankara'ya dönecektir.

Ankaranın yeni otobüsleri

ANKARA, 27 (Telefonla) — Ankara belediyesi tarafından şehir
münakaletini temin etmek üzere Rusyaya sipariş edilen otobüslerin
yapıldığına dair belediyyeye malûmat gelmiştir. Otobüsler teşrinievve-
lin on beşinde Ankara'ya gelmiş bulunacaktır.

Yükselecek hâkimlerin listesi

ANKARA, 27 (Telefonla) — Eski hâkimler kanununa göre terfi
edecek hâkim ve müddeiumumi ve icra reislerini seçecek adliye tetkik
encümeni tetkikatını bitirmiştir.

Encümen listesini hazırlamaktadır. Pazar günü liste vekâlet ma-
kamına verilecektir.

Önümüzdeki haftanın sonlarına doğru yeni hâkimler kanununa
göre hâkim sınıfına mensup olanların sicillerini tetkik ederek tasfiye
yapacak olan tetkik encümeni toplanacaktır.

Muammer Bey

ANKARA, 27 (Telefonla) İş ban-
kası umum müdür vekili Muammer
Bey Mısra gitmek üzere bu akşam
İstanbul'a hareket etmiştir.

Rizede dereler taşı

RIZE, 27. A. A. — Dün akşam baş-
lıyan yağmur sağnak halinde devam et-
mektedir. Dereler taşmıştır.

Nüfus umum müdürü Karsta

KARS, 27. A.A. — Dahiliye vekâleti
nüfus umum müdürü Ali Galip Bey dün
şehrimize gelmiş ve bugün mebusumuz
Omer Bey ve valimiz ile birlikte tetki-
katta bulunmak üzere kayalara girmiştir.

Yakalanan kaçakçılar

ANKARA, 27. A.A. — 20-9-34 tari-
hine kadar sekizi müsademeli olmak ü-
zere 31 kaçakçı vakası olmuştur. Bu va-
kalarda dört ölü, üç yaralı, elli kaçak-
çı ve 831 kilo gümrük kaçağı, 234 kilo
inhişar kaçağı, bir silâh, 56 mermi,
27.727 defter sigara kağıdı ile 90 çuval
tuz ve 31 kaçakçı hayvanı yakalanmıştır.

Üç mütehassıs Getiriliyor

İktisat Vekâleti içticaret U-
müdüğü dün İsviçreye gitti

İktisat teşkilâtımız için üç ecnebi mü-
tehassıs getirilmesi tekar. r. r. etmiştir.
Trakya m. n. a. k. u. m. d. a. tetkikat yapı-
yoyle beraber şehrimize dönen İktisat Vekâleti iç ticaret umum müdürü İsmail Hakkı Bey, bu mütehassısları temin etmek üzere dün akşamki ekspresle İsviçroye hareket etmiştir.

İsmail Hakkı Beyin seyyahatı on beş gün kadar sürecektir. Bu müddet zarfında muhtelif iktisadî konularla temasta bulunacaktır. Getirilecek üç mütehassıs iktisat vekâletinde muhtelif şubeler üzerinde vazifeler verilecek ve ihtisaslardan istifade olunaacaktır.

Aldığımız malûmata göre; bu mütehassıslardan ikisi, tanınmış Alman profesörlerindedir. Mütehassıslar memleketimizde bir sene kadar kalacaklardır.

Dünkü hava

İSTANBUL, 27. A.A. — Sıfır de-
ceci harekete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 767, 14 de 767, derece hararet 7 de 17, 14 de 23, azami hararet 23,5, asgari 15. Kuz-gâr umumiyetle yıldızdan emistir. Azami sürati saniyede (8) metroya çıkmıştır.

Müessif bir kaza

(Bağ 1 inci sahifede)
saraydan dönmekte olan diğer bir otomobile çarpmıştır.

Bu çarpışma neticesinde otomoblin camları parçalanmış ve Mösyo Hamlin de başınan hafif yaralanmıştır.

Mösyo Hamlin Amerikan hastanesine kaldırılmış ve yarası dikilmiştir. Kendisi hastanededir.

Bu müessif kaza konferans muhitinde ve bilhassa Türk heyeti murahhasası arasında büyük teessür uyandırmıştır.

Konferans reisi Hasan Bey dün öğleden sonra hastaneye giderek, M. Hamlini ziyaret etmiş ve bu kaza-dan dolayı beyanını teessüf ederek konferans namına hatırımlı istifsar etmiştir.

Mösyo Hamlin'in bugün hastaneden çıkması muhtemeldir.

Muhterem misafire geçmiş olsun deriz.

milyon raltıye balığ olmak suretile bir rekor rakumu teşkil etmektedir. İngilterede askeri masraflar 4,795,000 İngiliz lirası artmıştır. (Pariser Tageblatt)

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

dir. Bu belki mübalâğat bir tahmindir. Bunun için biz buna asgari bir hadde indirip 300 ton olarak kabul edelim. Ve filihakika hava filosu 300 ton mevaddı müsteleni pek kolaylıkla İngilizlerin hükümet merkezine atabilir. Aynı imkân Paris, Brüksel, Berlin, Prag, Varşova, Roma, Belgrat, yahut Budapeşte şehirleri ile garbi Avuranın bilcümle sanayi merkezleri için dahi vardır. Yalnız Sovyet İttihadı tarafından vücade getirilen büyük sanayi merkezleri bu imkânı haricinde kalır ve bu sayede Sovyet Rusya harp halinde hususi bir mevkii haiz olur.

Şimdi bu 300 tonun tesirlerini tetkik edelim. Bununla yalnız bir günde Avrupa'nın herhangî büyük bir şehrinde 18,000 kişi öldürülebilir. On gün zarfında bu suretle 180,000 kurbana, 100 gün zarfında 1,800,000 kurbana verilecektir. Bu nevi bir tahribe mukavemet edebilecek tek bir devlet ve böyle bir hale ihtilâl çıkarmaksızın dayanabilecek derecede kuvvetli sınırlara malik tek bir millet mevcut olduğu zannedilebilir mi? Fakat bu daha hiç bir şey değildir.

Biz bu mütalealarımızda son harpte kullanılmış olan bombaların ayının kullanılacağına farz ve kabul ettik, hal-buki ilim on beş seneden beri müthiş keşifler yapmıştır. Bu işlerin en iyi bilicisi Fransız âlimi Profesör Langevin, ancak bir kaç tayyarenin büyük bir şehrin üstünden uçuşması bu şehri ta-

mamen zehirleme gerekedeceği fikrinde ve ilâve ediyor ki, hiç bir gaz mas-kesi bu gazlara karşı tahaffuz temin etmez. Bu hal yüzü binlerce erkek, kadın ve çocukların kat'î ölümü demektir.

Bugün ancak 1 ve 2 kilo şikletinde yangın bombaları vardır. Tek bir bomba tayyaresi bu bombalardan yedi sekiz yüz tanesini Paris'ten Londra'ya taşıyabilir ve bu miktar, Londra, yahut Paris itfaiye kuvvetlerinin söndürmesine yetiyemeyenleri derecede çok yangınları ikana kâfidir. Uzun müddet Paris itfaiyesini idare eden bir Fransız generali, her türlü tahaffuz tedbirinin hayali olduğunu ve halkın böyle bir anda halâsı, yalnız kaçmak tabulabileceğini söylemektedir. İşte tehlikeler böyle büyük ve biamandır. Hükümet merkezleri bir kaç gün içinde tamamen tahrip edilebileceğini nazaran bütün tedbir edilemeyen tehlikeye maruz bulunuyor, demektir.

Teslihat masrafları artıyor

Cenevreden bildiriyor:
Milletler cemiyetinin umumî kâtibi bugünlerde silâhlanna yullığı kitabının onuncusunu neşretmiştir. Bu kitapta muhtelif devletlerin müdafaat tedbirleri hakkında resmî rakamlar münderiçtir.

Yedi

FELEK

Kiralat ve bina vergisi

Istanbulda hiç bir şey altı sene zarfında yüzde kırk, elli nisbetinde ucuzlamamıştır. Yalnız bina kiralatı... Gazetelerde arasıra İstanbulda kiralatın yüksek olduğuna dair gördüğümüz yazılar vaziyeti bilmeyen ve yalnız İstanbulun memurların oturduğu resmi dairelere civar mahallelerindeki vaziyeti esas olarak anlarındaki hakikate uymayan fikirlerdir. Vaziyet şu -dur ki: Bundan beş altı sene evvel 100 liraya verilen apartman bugün 50 - 60 liraya müşteri güc buluyor... Gelecek sene bu nisbet daha aşağı incek, belki öbür sene de aynı iniş devam edecektir...

Eselden bir kanaat vardı. Bir memlekette bir şey ucuzlarsa ora halk rahat eder, kâr eder...

Buğdayın ucuzlaması ekmeğin ucuzlamasını mücip olduğu halde bugün bundan kâretmediğimiz anlaşılıyor. Şimdi hep beklediğimiz ve istediğimiz buğdayın yükselmesi -dir. Vâkıa hepimiz ekmeğe kilo başına birkaç para fazla vereceğiz ama memleket hesabına bu yükseliş büyük alışveriş hareketi doğuracaktır.

Kiralatın ucuzlaması da buğdayın ucuzlamasına benzer. Kıra düştükçe bina kıymetleri düşer. Bina kıymetleri düştükçe memleketin yere bağlı serveti yekünü eksilir, vergi az gelir, ümran hareketi eksilir ve geçimi gayri menkul servete bağlı olanların maaşeti daraldığı gibi gayri menkul vergisi alan maliye hazinesi ve belediyeler zarar ederler, bu zararı diğer menbelerden örtmeğe çalışırlar, mükellef başına düşen vergi miktarı artar. İstanbulda bina kiralatının düşmesine sebep ne oldu?.. Bu sebep ler muhtelifdir:

1 - İstanbuldan bir kısım halkın gitmesi ve şehir nüfusunun eksilmesi;

2 - Maaşet darlaşp keselerin eski kiralatı vermeğe tahammül edememeleri;

3 - Üç dört sene evvel başlayan bir bina yapıma cereyanı neticesinde kiralat binaların artması;

4 - Bu yeni binaları yapımların ekserisi borç para ile yapıldıklarından o borcu ödemek için binaların yok pahasına kiralatmaları...

Bir şehirde ihtiyaçtan fazla bina yapılması oranın harap olmasını mücip olur. Çünkü ihtiyaçtan fazla bina irat getirmez. İrat getirmeyen vergisini veremez, tamir edilemez, nihayet enkazıya gider. Boğaziçi yalıları, Erenköy ve Çamlıca köşkleri ve Boğazın iki sırtı üstündeki büyük ve eski kâşaneler bundan dolayı enkaz haline gelmektedir.

Bu kira inişinin bir aksülâmelî olacaktır. Bunu da hakiki seviye telâkî etmek doğru değildir. Yeni bina kanunu ile yeni inşaat hamması durmuştur. Son yapılan binaların üç senelik vergi muafiyeti de bitmiştir. İstanbul kiraçılarında her sene bir yerden öbür yere taşınmak merakı da artık yavaş yavaş durulmağa başlıyor.

Demek istiyorum ki; gelecek iki sene sonra İstanbulda kiralat belki sabit bir seviye arzedecektir. İşte ancak o zaman irat miktarlarını tahmin edip vergileri ona göre almak hem hazine hem de mükellef lehine bir iş olacaktır. Yoksa bugünkü halde ne mal sahibi aldığını biliyor, ne de maliyeciyi isteyeceğini...

FELEK

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

27 Eylül 934

AKŞAM FİYATLARI

İSTIKRAZLAR	TAHVİLAT
1933 Ergani 97	Rihtm 17
Unutürk 29,15	Müessal 49,05
" II 28,35	" III 45,40
" III 28,55	

ESHAM	
İş Bankası Nama 10	Reji kuponuz 2,35
" Hamiline 10	Telefon 10,25
" Müessal 105	Terkos 18
Türkiye Cumhuriyet bankası 58	İttihat dey 13,50
Tramvay 31	Şark dey. 0,85
Anadolu hisse 27,65	Balya 1,55
Şir. Hayriye 15,50	Sark m. eca 3,20

ÇEK FİYATLARI	
Londra 617,75	Frang 19,03,13
Paris 12,03	Belgrat 34,75,63
Nyuyok 80,06	Moskova 10,90,25
Milano 9,25,50	Berlin 1,98,61
Cenevre 2,43	Varşova 4,20
Atina 83,38,25	Budapeşte 3,95,14
Briksel 3,38,25	Madrid 5,80,11
Amsterdam 1,16,94	Bükreş 79,51,25
Sofya 65,35	Viyana 4,15

NUKUT (Satış)	
20 F. Fransız 170	20 L. İsviçre 808
1 Dolar 117	1 Pezeta 18
21 Kur. Çek. 106	1 Mark 49
1 Şile. Av. 629	1 Zeloti 20,50
1 İst. lirası 216	20 Lira 18
20 Lira 216	20 Dinar 53
20 Lira 216	1 Çernoviz 100
20 F. Belçika 115	Altn 9,23
20 Drahmi 24	Mecidiye 36,50
1 Florin 83	Banknot 240

EKONOMİ

Süngerçilik

Yeni şirketin nizamnamesi tasdik edildi

Yerli sermayedar bir grupun teşebbüsü teşkil için çalışılan «süngerçilik şirketi» nin nizamnamesi vekiller heyetince tasdik edilmiştir. Bir iki güne kadar da tescil muamelesi bitirilecek ve önumuzdeki hafta zarfında süngerçilik şirketi faaliyete geçmiş olacaktır.

Türk sularında sünger avlamak ve bunların satışını yoluna koymak gayesile kurulan bu teşekkül, deniz altında saklı duran bu tabiat mahsulünden azami istifade imkânlarını arayacak ve zamanla çarşacaktır.

İlk önce, bir çalışma programı hazırlanacaktır. Öğrendiğimize göre, sünger mevsimi olmasa itibarile mayısın başlangıcında müteaddit ekimler sünger avlamağa çıkarılacaktır. Bu iş, teşrinievvel kadar sürecektir.

Diğer taraftan, şirket, şehirde bir sünger meşeri açmak üzere hazırlıklara başlamıştır. Burada Marmarada bu yaz yapılan ilk tecrübelerden elde edilen süngerler teşrinievvel olacaktır.

Lâstik - Deri davası

Lâstik ve deri rekabeti meselesini tetkik etmekte olan komisyon dün son bir toplantı yapmış ve kat'i kararını vermiştir.

Varılan netice hakkındaki raporların hazırlanmasına yarın başlanılacak ve rapor pazar günü idare heyetine tevdi edilecektir.

Bu işe artık bitmiş ve bir sona bağlanmıştır. Burada Marmarada bu yaz yapılan ilk tecrübelerden elde edilen süngerler teşrinievvel olacaktır.

Para yerine buğday

Türkiyedeki cenebi şirketlerin temetü ve faiz yerine harica buğday çıkarılması hakkında icra vekilleri heyetince kabul edilen kararname dün alâkadarlara bildirilmiştir.

Yumurtalarının

Barselon ticaret mümessilî Cahit Bey Trabzonda yumurta ve fındık işleri üzerinde tetkikatta bulunmuştur.

Amerika ticareti

Amerika Birleşik hükümetlerinin ağıstostaki ihracatları 172 milyon ve ithalâtı da 120 milyon dolar olmuştur.

İzmirde üzüm

İZMİR, 27 (Milliyet) — Üzüm piyasasında bir kurş tenezül vardır.

MAARİFTE

Belediye intihabı Ve mektepler

Maarif Vekâleti, bütün mekteplere bir tamim göndererek belediye intihabı ile alâkadar olunmasını bildirmiştir. Mekteplerde tarih ve yurt bilgisi muallimleri talebeye intihap hakkında konferanslar verecekler, rey atılan yerlerde tezahürat ta bulunacaklardır. İntihap günlerinde bütün mektepler donatılacaktır.

Sokaklarda hitabe edecek halk hatiplerine ilk mekteplerden kürsü temin edilecektir.

Bütün yatı mektepleri kapatılacak

Aldığımız malûmata göre, Maarif Vekâleti bütçe darlığı dolayısıyla yatı mekteplerini peyderpey kapanmağa karar vermiştir. Son bir sene içinde Anadolu'da bir kısım yatı mektepleri esasen kapatılmıştır. Şimdi Anadolu'da (3), İstanbul'da (2) yatı mektebi kalmıştır. Eu mektepler de son zamanlarda çok fazla tehacüm vardır. Fakat kadrolar çok daraldığı için yeni talebe almamaktadır. Hâkimiyeti milliyeye yatı mektebi tahom hastalığına tutulan çocuklara tahsis edilmiş, Anadoludan bu gibi talebeler İstanbul'a getirilmiştir.

Not numara arı tahrif mi edilmiş?

İnkılâp lisesinde, tasdikname almak isteyen (7) talebenin, muameleleri yapırlrken, not kâğıtlarındaki numaralarını tahrif ettiklerine dair Maarif Vekâleti umumi müfettişliğine bir ihbar yapılmıştır. Vekâlet umumi müfettişi Ekrem bey mektepte tahkikata başlamıştır.

Universitede dersler başlıyor

Hukuk fakültesi talebesi cemiyetinden: 1-10-934 Pazartesi günü saat 9 da üniversite konferans salonunda yeni ders senesinin başlamasına dolayısıyla hocalarımızdan profesör Dr. Ali Fuat B. tarafından bir açılış dersi verileceğinden bütün arkadaşların mutlaka bulunmaları rica olunur.

Rüam mücadelesi pazartesiye başlıyor

Rüam mücadelesine teşrinievvel pazartesi günü başlanacak ve tek trnaklı hayvanlar muayene edilecektir. Fatih hayvan hastanesi muayene istasyonu itihaz edilmiştir. Baytarlar bu istasyonda saat 8,5 tan 11 e kadar muayene yapacaklardır.

SİRKETLERDE

Liman şirketi Umumi heyeti

Fesih kararı tarihinden itibaren hesaplar gözden geçirildi

Liman şirketi umumi heyeti dün saat 15 te liman banında fevkalâde olarak toplanmıştır. Bu toplantıda Maliye Vekâleti namına tahakkuk müdürü Talât, İzmir limanı şirketi namına tahsil müdürü Ali Rıza ve İktisat Vekâleti namına da şirketler komiseri Hidayet Beyler hazır bulunmuşlardır.

934 senesi kânunusanisinden itibaren şirketin fesih kararının verilmiş tarihi 12 ağıstosa kadar olan zamana ait bilanço gözden geçirilmiştir.

İdare meclisinin hazırladığı rapora göre; bu müddet zarfında 718,302 liralık masrafa mukabil, 772,409 liralık varidat temin edilmiştir. Buna nazaran safi kâr miktarı 54,107 lira tutmaktadır.

Heyeti umumiye ikinci teşrinin 19 uncu pazartesi günü tekrar toplanacaktır.

Halkevinde

Yeni çıkan kitapların serbest münakaşası yapılacaktır

Dün akşam saat 17 de halkevinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıya üniversite profesörleri, doçentler, muharrirler, muallimler, üniversite talebesi ve daha birçok münevver kimseler iştirak etmiştir.

Toplantıda, yabancı dille veya türkçe, yeni çıkan ilmi, edebi eserlerin halka tanıtılması, anlatılması için neler yapılması lâzım geldiği görülmüş, bu hususta uzun boylu münakaşalar yapılmıştır.

Birçok hatipler söz söylemişlerdir. On beş güne kadar, toplantıya iştirak eden zevat, istedikleri yeni bir kitabın compte - rendüsünü yapmak üzere halkevine birer mektup göndereceklerdir.

Teşrinievvelden itibaren her hafta mantazam bir şekilde halkevinde toplanılacak ve yeni eserler hakkında izahat verilecek, üzerinde münakaşalar yapılacaktır.

Yapılacak bu ilmi içtimaların zaıtları hülâsa şeklinde ve broşur halinde neşredilecektir.

Gazi Hazretlerinin hitabeleri

Gazi Hazretlerinin cumhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile söyledikleri tarihî nutuk, İstanbul halkevi tarafından güzel bir şekilde kam, üzerine hâkkettirilmiş ve toplantı salonundaki hitabet kürsüsünün üstüne asılmıştır.

Tayyare cemiyetinde açıkta kalanlar

Tayyare cemiyeti İstanbul şubesinin yeni sene kadrosu gelmiştir. Yeni kadroda (7) memur açıkta kalmıştır. Bu memurların yerine yenileri tayin edilmiştir. Açıkta kalan memurlar, merkeze müracaat ederek şikâyetle bulunmuşlardır.

Birinci teşrin aylığı

Birinci teşrin aylığı Pazartesi günü verilecektir.

BELEDİYEDE

Hamallar için yeni tarifeler

İskele ve garlar için yeni bir tarife yapıldı

Belediye vapur iskelelerinde ve şimendifer garlarındaki hamallar için yeni bir ücret tarifesi tesbit etmiş ve alâkadarlara bildirmiştir.

Bu tarifeye göre, rihtında san-dallardan arabaya büyük yükler 30, küçükler 10, rihtıma yanaşmış vapurdan arabaya büyük yükler için 40 küçükler için 25, Haydarpaşada trenden vapura büyükler için 25, küçükler için 10, vapurdan muayene yeri - ne büyükler için 20, küçükler için 10 kuruş hamal ücreti alınacaktır.

Piyano nakli için ayrıca (300) kuruş alınacaktır. Bu tarifeden fazla ücret isteyen hamalların işlerine nihayet verilecektir.

Surlardan taş aşınmaları

İstanbul surlarının muhtelif yerlerinden, bazı kimselerin taş çaldıkları anlaşılmıştır. Belediye surlara bekçi tayin etmeğe karar vermiştir.

Tarihi olan bu surların tahrip edilmesine meydan verilmeyecektir.

Kurtuluş bayramımız

6 teşrinievvel kurtuluş bayramı için bir program hazırlamak üzere belediye reis muavini Hâmit Beyin riyasetinde bir komisyon pazartesi gününden itibaren faaliyete geçecektir.

Maçka tramvayı kışlaya kadar incek

Maçkadaki tramvay hattının Maçka kışlayı önüne kadar inmesi tramvay şirketi tarafından kararlaştırılmıştır.

Durak yeri Maçka kışlasının önünde yapılacak eski durak yerleri de gene kalacaktır.

Aynı birden itibaren yeni vaziyetin tatbikine başlanacaktır.

Süt satışı meselesi

Süt müstahşilleri ile süt satıcıları arasında devam eden görüşmeler henüz sağlam bir neticeye varmamıştır.

Seyyar satıcılar, kendilerine yapılacak tekliflere karşı birçok itirazlarda bulunmuşlardır.

Söylendiğine göre; sütçüler cemiyeti bu işte belediyenin müdahalesini isteyecektir.

Esrar kaçakçıları

Gümrük muhafaza teşkilâtı altı kişiden mürekkep bir esrar kaçakçısı şebekesi yakalamıştır.

İzmitin Çakırca köyünden Hüseyin ef. vapurdan çıkarken yakalanmış, torbasında beş buçuk kilo esrar bulunmuştur. Hüseyin ef. nin Feriköyündeki evinde de arama yapılmış, dört kilo esrar bulunmuştur. Tahki - de derinleştirilince Hüseyin ef. nin Kasmpaşada kahveci Cahit efendi - ye de esrar sattığı anlaşılmış ve Cahit efendinin üzerinde araştırma yapılmıştır.

Cahit efendinin evinin aptesanesinde ve karısının koynunda da esrar bulunmuştur.

Hüseyin, Ali Cahit efendilerle karısı Binnaz hanımla enişterlerinden mürekkep olan esrar kaçakçıları yakalanarak emniyet müdürlüğüne verilmişlerdir. On üç kiloaya balığ olan esrarlar müsaderede olunmuştur.

MAHKEMELERDE

Kadın katili

Dün ağır cazada on sene hapis giydi

Bir gün Kabataş lisesi önündeki kaldırımdan geçerken Sabriye H. isminde bir kadını vurup öldüren Yaşar oğlu Ali efendinin mahkemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Suçu sabit olduğu için Ali efendinin 10 sene hapsine ve ölüncüye kadar amme hizmetlerinden mahrum edilmesine karar verilmiştir.

Hakaret kasi görölmedi

Belediyenin hafta gazetesi aleyhine ikame ettiği hakaret âmiş neşriyat davasına dün üçüncü cezada devam edilmiştir.

Dünkü mahkemede belediye vekili davadan ferâğat ettiklerini söylemiş, fakat iddia makâmı davayı belediyenin değil, iddia makâmının ikame ettiğini söyleyerek devam talebinde bulunmuştur.

Bunun üzerine belediye vekili dışarı çıkarılmış, davaya devam edilmiştir. İhâmî Safa Bey, bir hakâketin yazıldığı, yazıda hakaret kastı olmadığını söylemiştir. İddia makâmı da mütealeasda yazının tetkikinde yazılman hakikat olduğunu, belediyeyi tahkir eden mahiyette neşriyat görölmediğini söylemiş, berâet talebinde bulunmuştur. Mahkeme İhâmî Safa Beyin berâetine karar vermiştir.

Ensari Bülent imzası

Hafta gazetesinde Ensari Bülent imzasıyla morg hakkında yazılan bir yazıdan dolayı açılan davaya dün devam edilmiştir.

İhâmî Safa bey mahkemede Ensari Bülent namı müstearının Suat Derviş hanıma ait olduğunu söylemiştir. Dün Suat Derviş hanım mahkemeye gelmiş, Ensari Bülent imzasının kendi imzası olmadığını, kendisinin Nazif Beyin imzası olduğunu, kendisinin Hatice Hatip ve Suat Suzan imzalarını kullandığını, kendi yazılarıyla beraber kocasının yazılarını da gazeteye götürdüğünü için Ensari Bülent imzasının kendisinin sandığını söylemiştir. İhâmî Safa bey de Nizamettin Nazif beyle yazı angamamı olmadığını, gelen yazıları Suat Derviş hanımın sandığını, maamafih müsveddelerin mahfuz olduğunu, yazının kimin yazısı olduğunu tetkik edilebileceğini söylemiştir.

Mahkemeye yazı müsveddelerinin mahkemeye verilmesi, Nizamettin Nazif Beyin getirilmesi ve yazının gersk kendisine, gerek Suat Derviş hanıma gösterilmesi için 4 teşrinievvel brakılmıştır.

Bir dayak davası

Rahmi efendi ismindeki komşularını dövmekten suçlu Ahmet ağa ile karısı Ayşe hanımın dün üçüncü cezada mahkemelerine devam edilmiştir. Rahmi efendi mahkemeye davadan ferâğat ettiğini bildirmiş ise de iddia makâmı mahkemenin hüuku mu umumiye namına devamını ve suçuların cezalandırılmasını istemiştir. Mahkeme kararını tefhimini teşrinievvelin on yedinci gününe biralmıştır.

Tari vapurunda bulunan içkiler

Vapurculuk şirketinin Tari vapurunda bulunan içkilerden dolayı ihtisas mahkemesine verilen mahkûmiyet kararı temyizini umumi heyetine tetkik edilmiş ve bozulmuştur. Bu davaya sekizinci ihtisas mahkemesinde tekrar bakılacaktır.

Şirket Hayriye Bilet ücretleri

Vekâlet bazı hatlarda yeniden tenzilât yaptı

Liman tarife komisyonu son toplantısında Şirket Hayriyenin bilet fiyatlarını tetkik etmiş ve bunların pahalı olduğunu görerek Akay bilet fiyatları derecesine indirmiştir.

Komisyonun bu kararı da tasdik edilmek üzere İktisat vekâletine gönderilmiştir. Vekâlet komisyonun tesbit ettiği fiyatlar üzerinde yeniden tenzilât yaparak İstanbul'a göndermiştir.

Buna göre, Şirketi Hayriye Bektaş, Harem, Salacak tarifesinde ikinci mevkiide 60 para ve birinci mevkiide 2 kurş tenzilât yapacak - tur.

Yeni tenzilâtli tarife de aynı birinci gününden itibaren tatbik edilecektir.

Şirketi Hayriye buna itiraz etmek istemiş de vekâlet tarafından tarife tasdik edilerek gönderildiği için buna imkân olmadığı bildirilmiştir.

Ermeni vatandaşlarımızın gayreti

Ermeni vatandaşlarımızın teşkil ettiği 1 numaralı dernek, geçenlerde 4000 lira toplamıştı. Bu kere de 3000 lira toplamış ve merkeze vermiştir.

Bu dernek çok güzel çalışmaktadır. 2 ve 3 numaralı derneklerin de aynı şekilde çalışmakta oldukları haber alınmıştır.

Muhacir akını

Balkanlardan muhacir gelmesi sürmektedir. Dün de 170 muhacir gelmiştir. Bunlar Trakya'da yerleştirilecektir.

Bu hafta içinde daha çok muhacir gelmesi de beklenmektedir.

Günün Gölgesi

Tiyatro, Sinema, Radyo ve nihayet televizyon

İlk bulutların gölgesine beraber insanlar da gölgeyi yerlere çekilmeye başladı. Güneş yavaş yavaş hareketini kaybediyor. Plajlar çıplaklaşıyor, çıplaklar giyiniyor... Açık vücutlara ve açık havalara elveda!...

Şimdi kış eğlenceleri var... Gelsin tiyatroya! Gelsin sinemaya!...

Fakat biliyor musunuz, yavaş yavaş tiyatro ve sinema da iflâs etmekte. Birkaç senedir tiyatro ve sinema müdürleri müşterisizlikten dolay hayli şikâyetlerde bulunmaktadırlar. Hatta bu yüzden Fransada birçok iflâslar bile olmuştur.

İnsanların başka eğlencesi olmadığı zaman tiyatro güzel bir şeydir; zevkli bir şeydir. Onun için fevkalâde tehacüm görüyor, tiyatroya müdürleri müthiş servet yapıyorlardı. Sessiz sinema buna rekabet etmekten uzaktı, çünkü kulağın ihtiyacını tatmin etmiyordu. Fakat vaktaki sesli filmler meydana çıktı, artık tiyatrolar fazla iş yapamamaya başladı. Çünkü hutularda duran filmler tiyatroyun bitip tükenmek bilmeyen, ölmeyen, bozulmayan birer konservesi idi. Ustelik seyrice, tiyatrodaki mahad destekler - la kalmıyor, oturduğu yerde dünya - nın birçok köşelerini doluyordu. Okyanuslar, tayyareler, insan ayası: basmamış ormanlar, gazinolar, hep onun içinde ve bütün bunları tiyatrolardan daha ucuz seyretmesi mümkündür.

Hele meselâ tiyatrodan yana fakir olan şehirlerde tiyatro namı altında oynayan dört tane çengiyi seyredince yerde bir Casino de Paris'in ve kızın bir Folie Bergire'in yazı - leri zihnin hep bir anda yelpaze gibi bacak sallamalarını seyretmek henedi için daha eğlenceli idi. Fenia, komedi ihtiyacını, beynemlel şö - ret yapmış artistler çevirdikleri filmlerle adamaklı tatmin ediyor - du.

Onun için tiyatrodan sinemaya, hakikatten, gölgeye doğru bir hicret başladı. İnsanlar için gölge her ne - dense hakikatten daha caziptir. Hayal bir çoklarımızın kafasında hakikat - ten daha kuvvetli bir şekilde iş - ler... Fakat sinemanın da saltanatı çok sürmedi. İktisadi buhran ceple - ri bozalmış fakat hayalleri zengin - leştirmişti. İnsanlar, az para ile, çok şeyler görmek istiyorlardı. Bugün bundan bir iki sene evvel bir sinema koltuğu işi verdikleri paanın an - cak yasumı hayabiliyorlar, ve eski filmlerden daha zengin daha masraflı filmler istiyorlardı. Bu filmler ise çok pahalıya mal oluyordu. Fevkalâde zanaat mal olan filmler istisna edilirse artist, stüdyo, ve saire ücretlerini koruyamayanlar çoktu.

Nihayet radyo imdada yetişti. Radyo, hem sinemaya, hem tiyatroya rekabet etmeğe başladı. Sessiz sinema nasıl kulağın ihtiyacını tatmin etmiyorsa radyo da aksine göze bir şeyler vermiyordu. Fakat kulağın dünyaya ile olan alakası mükemmeldi.

Radyo sayesinde her hangi bir operayı, her hangi bir cazbandı, bir musiki parçasını, bir komediyi, bir opereti ve saireyi dinlemek kabildi. Ustelik masraf aşağı yukarı sıfıra inmişti. Ne tiyatroya gitmek için bir yol parasına ne tiyatroya ücretine; ne de giyinmek kılıfına ihtiyacı orda.

Frak, smoking, tuvalet yerini pijamaya bırakmıştı. Vaka'ne de olsa... do - yo ne tiyatroya ne sinema kadar değildi. Fakat insan birçok masraflardan, kılıflardan kurtulduğu için buna tercih edenler çoktu. Üstelik radyo sayesinde dünyanın birçok hava - dislerini de derhal almak mümkün - dür. Radyo sade sinema, ve tiyatroların değil, gazetelerin de düşmanı - dır. Halk çok defa dünyada olup bitenleri meselâ Anadolu ajansının telgraflarından iki gün evvel öğrenebilir.

Şimdi yeni bir icat var: Televizyon! Bu sayede dünyadaki vakayii odamızın içinde hem işlebilecek, ve hem de görülebileceği... Fen ilerliyor. Yakın zamanda her halde bu da haris âlem olacaktır.

Hülâsa âlimlerin, muhterilerin me - saisi, yorgunluğu fazlaştıkça, insanların rahatı artıyor demektir.

Acaba bu rahat ne dereceye kadar ilerleyecek? Orasını şimdiden kestirmek mümkün değil! Fakat ah! şu karın doyurmaya da bir çare bulsalar!...

Mümtaz FAİK

Trakya İktisadiyatı

Edirnedeki toplantıya giden heyet geri döndü

Trakyanın iktisadi kalkınması için Edirne'de ikinci umumi müfettiş İbrahim Tali beyin riyasetinde toplanan kongresinin çalışmalarına iştirak eden iktisat heyeti dün sabah şehrimize dönmüşlerdir.

İktisat Vekâleti iş ticaret idari müdürü İsmail Hakkı, teftiş heyeti reisi Hayrettin ve teşvikî sanayi reisi İhâmî Safa Beylerden müteşekkül bulunan heyet Edirnedeki tetkik ve temaslara etrafında

Haftalık Siyasî İcmal

Sovyetler ve Düşmanları

Sovyet Rusya'nın Milletler Cemiyetine üye olması etrafındaki uzun muamele nihayet bitti ve Sovyetler, Cenevre teşkilatının çalışmasına iştirak etmeye başladılar. Sovyetlerin Milletler Cemiyetine yerleştikten ve Konye'de imzalarını temin ettikten sonra aleyhlerine çalışan gizli kuvvetlerin mahiyeti gittikçe meydana çıkmaya başladı. Filhakika sinsi sinsi çalışan bu kuvvetler, Sovyetlerin Milletler Cemiyetine iştirakini bir hafta on gün kadar geri bırakmışlardır.

Almanya Milletler Cemiyeti azalığından çekilmiş olmakla beraber, Alman Milli Sosyalizmi, Sovyetlerin cemiyete girmemesini temin için Cenevre'de nüfuzunu kullanmıştır. Japonlar da buna çalışmışlardır. Esasen bir defa Sovyet Rusya cemiyete üye olduktan sonra Japon gazetelerinin yazıları, Sovyet Rusya'nın Milletler Cemiyetine girmesini bu Uzak Şark devletinin hiç te iyi telâki etmediğini göstermektedir. Portekiz'in katolikleri ile İsviçre'nin Kalvinistleri ve Hollanda'nın muhafazakârları da Sovyetlerin cemiyete girmesine karşı koymak için birleşmişlerdir. Bütün bu kuvvetlere bir de Beyaz Rusların entrikaları ilâve edilecek olursa, her halde Sovyetlerin cemiyete iştirak edebilmeleri diplomasi için bir muvafakat telâki edilmek gerektirir.

Ancak Sovyetlerin Milletler Cemiyetine üye olmaları iş bitmiyor. Sulhün ve müsaemetin takvinesine yardım yolunda Sovyetlerle Fransa arasında daha sıkı bir emekbirliği istihaf ediliyor. Esasen Sovyetlerin Milletler Cemiyetine girmeleri, bu hedefe doğru yürüyüşte bir merhale telâki ediyor. Fransa ve Rusya bir Şark Lokarnosu'nu yapmak istiyorlar. Böyle bir Lokarnonun yapılması için her şeyden evvel Sovyetlerin cemiyete üye olmaları icap ettiği içindir ki Rusya Milletler Cemiyetine girmiş, Şark Lokarnosu'na girebilecek devletler çoktur: Rusya, Almanya, Lehistan, Baltık memleketleri, Çekoslovakya. Bu misak ancak bütün bu devletler iştirak ettiği zamandır ki çok ehemmiyetli ve şümüllü olur. Fakat hepsinin de iştirak edeceği şüphelidir ve iştirak edecek devletlerin azlığına ve çokluğuna göre ehemmiyeti de az veya çok olacak. Sovyetlerin Milletler Cemiyetine getiren merasimden sonra şimdi bu Şark Lokarnosu etrafındaki çalışmaya şahit olacağız.

Lehistan ve Akalliyetler

Akalliyetlerin haklarını himaye eden muahedelerle bağlı kalamayacağı ve bütün dünya devletlerine şahim olmak üzere akalliyetler hakkında bir takım beynelmül hükümlerin kabul edilmesini ileri süren Lehistan, büyük devletlerden gördüğü mukavemet karşısında gerilemiştir. Lehistan'ın istediği şu idi: Bir takım muahedelerle Lehistan akalliyetlerin haklarını himaye edeceğini dair teahhütlere girişmiştir. Lehistan bu akalliyet hukukuna riayet etmemekte bulunacak değildir. Fakat diğer devletler akalliyet hukukuna riayet kayıtlarile bağlı değildir, Lehistan'ın bağlı olması doğru değildir. Ya diğer devletler de bağlanmalı, yahut Lehistan da bağlı kalmamalı.

Bu iddia büyük devletlerin şiddetli itirazlarına hedef oldu. Çünkü akalliyet kayıtlarile bağlı olmayan ve memleketlerinde akalliyet bulunan başka devletler bunlardır. İngilizler, meselâ İskoyalıların hakkında Milletler Cemiyetine hesap vermek mecburiyeti altında bırakıldıklarından şaşırıp kaldılar. Sir John Simon şiddetli bir nutuk söyleyerek, akalliyet hukukunu kefalet altına alan hükümler imzalanırken, bunları bütün dünyaya temsil etmek gibi bir fikir asla varid olmadığını söyledi. Diğerleri şunu iddia ettiler: Lehistan birbirine uymayan iki bakım ileri sürüyor. Hem bir taraftan bu maddelelerin tabiki zor olduğunu söylüyor. Hem de onları başka memleketlere de teşmil etmek istiyor. Muahedelerin değişmesine çıkarı açacak diye Fransızlar da itiraz ettiler.

Mesale altıncı komisyonda müzake-

re edilirken, nihayet Lehistan taziyik karşısında teklifini geri aldı. Yani akalliyet hükümlerinin başka memleketlere teşmilini artık istemiyor. Fakat kendisinin bu kayıtlarla bağlı kalacağını da kabul etmiş değildir. Binaenaleyh Lehistan'ın ileri attığı meselelerin ancak yarısı halledildi. Yarısı duruyor.

İtalya'da Askerlik

İtalya'da askerlik hakkında neşredilen yeni bir kanun İngiltere ve Fransa'da şiddetli mukabelelere maruz kaldı. Bu kanuna göre her İtalyan sekiz yaşından elli beş yaşına kadar askerlik vazifesile mükellef olacaktır. Tabii ki bu, fiilen kutada çalışmak gibi bir vazife değildir. Çocuklara mekteplerde askerlik terbiyesi verilecek. Askerliğe karşı sevgilerini uyandırmaya çalışılacak. Askerin vazifesine değil, hizmetini bitirir bitirmez nihayetleniyor.

Bu izahattan anlaşılacağı üzere, Mussolini esasen muharebenin tekâmülü ile bir milletten her yaşta fertlerine terettüp eden vazifeyi kanun halinde tesbit ediyor. İstikbalin muahabere, orduların çarpışması değil, milletlerin mücadelesi olacaktır. Bu mücadelede her millet ferдинin yapacağı iş önceden bilmesi lâzımdır. İtalya'daki kanunun şümül ve mahiyeti bu olsa gerektir. Ancak bu kanunun başka memleketleri ikaz edecek onlar tarafından da aynı mahiyette kanunların kabulü beklenebilir.

Balkan ve Küçük İtilaf Konseyleri

Cenevre'nin ehemmiyeti yalnız Milletler Cemiyeti içtimallarına şahne olmakla kalmıyor, bu içtimalara iştirak etmek için gelen devlet adamları arada kendi işlerini de görüyorlar. Bir taraftan Sovyetlerin Milletler Cemiyetine girmeleri etrafındaki müzakere devam ederken, diğer taraftan da iki grup devletin hariciye nazırları ayrı ayrı toplanmışlardır.

Bunların birincisi Balkan Birliğinin Konseyidir. Herkesin bildiği gibi; Balkan misak ile bir de Balkan Devletleri Konseyi teşkil edilmiştir. Balkan devletleri Hariciye Nazırlarının iştirakile meydana gelen bu Konsey, Cenevre'de toplanmış, Sovyet Rusya'nın Milletler Cemiyetine girmesi meselesini ve diğer siyasi meseleleri müzakere ederek kararlar bağlamıştır. Balkan Konseyi yanında Ankara'da tekrar toplanacaktır. Bu içtimarın ehemmiyetli olacağı ruzaimesinin zenginliğinden anlaşılıyor.

İkinci içtima da Küçük İtilaf Konseyinin toplanmasıdır. İtalya ile Fransa arasında bir yakınlık tesisine doğru adım atıldığı ve bu yüzden Yugoslavya'nın Almanya'ya doğru meyletmekte olduğu söylendiği bir zamanda bu içtimarın akti ehemmiyetli idi. Anlaşılıyor ki Yugoslavya'nın Fransız ve Küçük İtilaf siyasetinden ayrılmaya niyeti yoktur. Uç Küçük İtilaf Devleti — Yugoslavya, Çekoslovakya ve Romanya — şu meselelere karşı takip edilecek siyaseti mutabık kaldıkları bildirmişlerdir: Rusya'nın Milletler Cemiyetine girmesinde. Bir Şark Lokarnosu imzamasında. İtalya ile münasebetlerin yakınlaşmasında. Milletler arasında münasebetlerinin son görünüşü karşısında sonuncu nokta çok ehemmiyetlidir.

Yugoslav Kırkı Bulgaristan'da

Yugoslav Kırkı Aleksandr Hazerlerinin bir kaç gün içinde Bulgaristan'ı ziyaret edeceği bildirilmektedir. Bu ziyaret, ilkönce Bulgar Kırkı Boris tarafından yapılan ziyareti iade mahiyetindedir. Kırkı Boris garbi Avrupa'ya giderken, bir kaç defa Belgrad'a durmuş ve Kırkı Aleksandr ile görüşmüştü. Bundan başka, beş altı ay evvel, Bulgar Başvekili ve kalabalık bir heyetle beraber, resmi bir ziyaret te apmıştı. O zamandan beri Yugoslav Kırkının Bulgaristan'ı ziyareti kararlaşmış bulunuyor.

Ancak bu ziyaretin yalnız böyle resmi bir kadro içinde kalması beklenebilir. Açık bir meseledir ki Bulgaristan

Öz dilimizle

Ey Boğaz... dilerim ki...

Dün, vapurla İstanbula dönüyordum. Boğazın Rumeli kıyısından esen güz yeli, sırtımda ince bir ürperti uyardı. Yeleğimi giymiş miyim, diye elimle yokladım.

— Üşüdün mü? diye sordular. — Üşüdüm!, demeğe korktum. Sanıyorum ki, üşümenin lafını edecek olsam, "Hadi İstanbula dönelim", diyecekler. Boğazın içli ve alımlı güzelliğine doymadan İstanbulu dönmek... Bu bana öyle acı geliyor ki...

Köye yerleşeli, dört ay olmuş. Buna inanmak bile istemiyorum. Günler, hiç bir yerde Boğaziçinde olduğundan daha çabuk geçemez. Köyün yerlilerinden biri ile konuşuyorduk. Göçün lafını açacak oldum:

— Dur bakalım, yahu... dedi, daha lüfer bile çıkmadı. Lüferi bırak ta yağlıca bir uskumru bile yiyemedik.

Eylülde Boğaziçi bvakılır da neyere gidilir? Daha önümüzde pastırma yazları var!

Kendi kendime:

— Zavallı pastırma yazı... dedim, koca yazdan kala kala elimizde bir sen kaldın. Sen de gittikten sonra, ne ile avunacağız?

Köyün yerlilerinden, geliri dolgun bir başka tanıdık atıldı:

— Boğazın kıyısı yazı kadar severim! Onun için de yaz, kış bir yere gidemem! Geçen yıl, eve çocukların zoru ile bir de "kalorifer", alınca, iyiden iyi yerleştim!

Kendisine beylik bir kaç sözle karşılık verdim. Fakat içimden şöyle söylendim:

— Ey Boğaz! dilerim ki, kalırlı ferli yalılarda oturanların çoğalsın! Yoksa, benim gibi henüz kışlık odununu alamayanlara katırsan acı acı...

Ve sonra, gözlerimi, Bebek stralarına diktim, karlı bir kânun günü, Boğazın sısı denize dalarak geçirilecek işsiz bir günün talatı saatterini düşündüm.

M. SALAHADDİN

tan son aylar içinde Yugoslavya'ya karşı bir temayül göstermiştir. Bu temayül bilhassa Yorgiyef hükümeti için başına geçtikten sonra kuvvetlenmiştir. Fakat Bulgaristan'ın takip ettiği bu siyasetin hedefi müphemdir. Bulgarlar yalnız Yugoslavya ile anlaşmak ve diğer Balkan komşularile aralarındaki ihtilâflı meseleleri halletmemek istiyorlarsa, beyhude bir gaye peşinden koşuyorlar. Çünkü Balkan misakı Yugoslavya'yı diğer Balkan devletlerine sıkı bir surette bağlamıştır. Yugoslavya Bulgaristan'la ayrı anlaşmayaacağı gibi, aralarında cereyan eden müzakerelelerinden diğer Balkan devletlerini haberdar etmeğe mecburdur. Diğer taraftan bütün Balkan devletleriyle bir den anlaşmak daima Bulgaristan'ın elindedir. Şimdiye kadar Bulgaristan'ın Balkan Misakına girmemesine en mühim sebeplerden biri, Yugoslavya ile arasındaki ihtilâftır. Her halde ümit ve temenni edilir ki Yugoslavya ile Bulgaristan arasında başlatılan bildirilen bu barışma ve anlaşma temayülü nihayet Bulgaristan'ı da Balkan misakı içine getirecektir.

Yunanistan'da Cumhuriyeti Seçimi

Cumhuriyeti seçimi yaklaştıkça Yunanistan'da dahili vaziyet gerginleşiyor. Yunanistan'daki dahili politika

IPEK Sineması
Neşe - Zevk - Hareket ve SPOR FİLMİ
ÇILGIN HAYAT
FRANSIZCA SÖZLÜ, OYUNYANLARI:
WILLIAM HAİNES - CONRAD NAGEL MADGE EVANS
Ayrıca PATHE dünya havadisleri. Seanslar saat 11-1-3-5-7 ve 9 da
Fiyatlar: 30 - 45 - 60 kuruş
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Sinemacılık alanında misli görülmemiş bir film:
GÖRÜNMEYEN ADAM
Sinema teknik ve kudretinin son sözdür.
Hayret ve dehşetler içinde kalacaksınız [3024]

İstanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Madam Vera tarafından ikametgâhi meçhul Rifat Kamhi efendi aleyhine açılan 934/518 No. da mukayyet ihtar davasının tabkikatı bilikmal evrakı dava müctemi heyete tevdi olunmuş ve muhakeme günü olarak 10-10-934 çarşamba saat 14 te tayin edilmiştir. Yevmi mezkûrda gelmediği takdirde gıyaben muhakemeye devam olunacağı ilân olunur. (2990)

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis sobacı Antovan Foskolu efendiye ait Karaköyde Balıkçılar civarında Kurşunlu handa mevcut soba, hırdavat ve mutbak levazımı ve sair mühtelif eşya açık artırma suretile 1 teçrinievvel 934 pa zartesi günü saat on beşikte satılacaktır. Taliplerin yevmi mezkûrda mahallinde bulunmaları ilân olunur. (3015)

MILLİYET

Asrın umdesi "MILLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

Türkiye için Haris için

L. K. L. K.

3 aylık . . . . . 4 — 8 —

6 " " " " " " 7 50 — 14 —

12 " " " " " " 14 — 28 —

Gelen evrak geri verilmez. — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

vaziyetine bakılacak olursa, bugün Cumhuriyeti için en tabii namzet şimdiki Cumhuriyeti Zaimis'tir. Ancak âyan meclisinde ekseriyeti haiz olan muhalefet, yani Venizelistler, bazı şeyler koparmadan Zaimis'in intihabına yardım etmek istemiyorlar. Cumhuriyeti intihabı etrafında hükümetle pazarlığa girişmek istiyorlar.

Hükümet te buna pek yanaşmadığından muhalefet lideri Venizelos'un kendi namzetliğini ileri sürmesi mevzu bahisdir. Venizelos Yunan Cumhuriyetinin büyük devlet adamlarından biri olmakla beraber, firka uğraşma - larile olan yakın alakası dolayısıyla bugünkü Yunanistan'da Cumhuriyetine yeni namzet değildir. Filhakika bir Cumhuriyetinin firka işlemleri alâkadar olmasında asla mahzur yoktur. Ancak Yunanistan gibi çok fırkallı bir memlekette bazan fırkacılığın her mülâhazanın üstünde tutmuş gibi görünür bir politikacının Cumhuriyeti cumhuriyeti için tehlikeli neticeeler verebilir. Esasen cumhuriyet ananesinin iyice köklemediği cumhuriyet memleketlerinde bir cumhuriyeti yerine iki cumhuriyeti namzedi bulunması iyi bir şey değildir. Mamafih siyasi olgunluğunu bir çok vesilelerle göstermiş olan Yunan milletinin bu meseleyi sarımsız başarıyağa şüphe yoktur.

Ahmet SUKRU

Bugün görülebileceğiniz filimler
ELHAMRA Sinemasında
KADIN PARMAGI
Fransızca sözlü büyük film
Oynayanlar:
KAREN MORIEY - VALLAC
BERRY RİKARDO KORTEZ
İlâveten: GRAND OTTEL
Oynayanlar:
GRETA GARBO - JOHN CRAWFORD JOHN BARRYMORE
Fiyatlar: 30 - 40 - 50 kuruş
Bugün saat 1. 00 2 10 m
birde 20 kuruş

M E L E N Sinemasında
Zevkine ve güzelliğine
doymulmayan bir film;
SANA TAPIYORUM
Baş rollerde:
MAGDA SCHNEIDER
WILLY FORDT
İlâveten: Pathe dünya havadisleri
Seanslar: 11-1-3-5-7-9
Fiyatlar: 30 - 50 - 70 kuruş
Bugün saat 11 de tenzilâtlı Matine

4. Teşrin

TEPEBAŞI ŞEHİR
TIYATROSUNDA

2 Birinci Teşrin
934 Salı günü akşamından itibaren
saat 20 de
CÜRUM
VE CEZA
20 Tablo
Yazan F. M. Dostoyevsky. Tercüme eden Reşat Nuri.

VAPURCULUK
TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIGI
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

Dumlupınar

vapuru
30 Eylül
PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidiş Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görece, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Şark Demiryollarından

Ana Hattı mahsus seyri seri (A) harflı istisnai ve muvakkat tarife ile mücavir mevkiflere mahsus seyri seri 1 No. 1 tarifenin 1 inci ve 2 inci ilâvelerinin gelecek Birinci Teşrinin bidayetinden itibaren ilga edileceği muhterem yolcularına ilân olunur. Bundan maada ana hatta mahsus seyri seri (C) harflı istisnai ve muvakkat tarife de ancak 28 Eylül kadar (28 dahil) muteber olacaktır. Ahalihin seyahatlarını kolaylaştırmak maksadile Birinci Teşrinin bidayetinden itibaren mutat olan tarifelere tekrar avdet emektense, bu tarifelere atıf bildirildiği üzere mühim tenzilât yapılmadık Şark Demiryolları Şirketi tarafından karar verilmiştir.

1.— İstanbul Banliyö mevkiflerine mahsus olmak üzere :

— Yalnız azimet için % 30 tenzilât havi bir hususi yolcu tarifesini;

—Azimet ve avdet için %30 tenzilât havi bir hususi yolcu tarifesini tatbik edilecektir;

2.— 106-107 ve 322-323 katarları ile yapılan dahili münakalata mahsus olmak üzere :

— Yalnız azimet için % 30 tenzilât havi bir hususi yolcu tarifesini ;

— Bazı mevakif arasında, azimet ve avdet için % 50 tenzilât havi bir hususi yolcu tarifesini tatbik edilecektir.

MÜDİRİYET:

5507

ve saatte mahallinde hazır bulunacaktır memuruna müracaatla ilân olunur. (2985)

Milliyet'in Edebi Romanı: 24

ATEŞ BÖCEKLERİ

Yazan: Nezihe MUHİDDİN

de tesadüf etse belki ona başını ters çevirecekti!..

Parasız ve kimsesiz kalmıştı. Karanlık düşüncelere dalgın başına bir kaç damla yağmur düştü. Başını kaldırdı. Gökyüzü birdenbire kararıştı. Sıklıkla yağmurun altında dadılar telaşla saçları ve boneleri uçurarak hemem derlenip toplanıp bahçeden çıktılar. Yağmur sicimleri arasında esen kasırga Necati da kaldırdı. Islana ıslana caddeye çıkınca en yakın bir kahvehaneyi kendine dar attı. "Kırmızı kamelya", ismini taşıyan keskin ispir to kokusunu karıştırdı kesif cigara dumanları ile bulutlanmış bu küllüstür salonun havası ifratla boyanmış kadımların cırlak kahkahaları yurtdışıydur. Belliydi ki adı baristileri kadımlı ekeklili toplanmışlar, aşkını bekliyorlardı. Necat pencerenin önünde boş bir masaya geçti. Etrafa korkak bir göz atınca diğer köşedeki pencerenin önünde oturan dazlak kafalı bir adam ona gülerek selâm verdi. Bu Arif be-

yin çalgılı kahvesinde flut çalan Rumdu. Necat sıklırdı. Etrafa göz gezdirdiince nazırma tesadüf edenlerin bazılarını iyice gözü ısırmağa başlamıştı. Dışarda yaz kasırgası nihayete ermiş esmer bulutların arasında ışıldağa başlayan güneş, pencerelerde biriken yağmur katrillerini billurlaştırıyordu. Kahvehanenin önünde birden bir otomobil durunca pencerenin önünde oturanların gözleri dışarı çevrildi. Necat ta irkilerek baktı ve biranda sarararak geri siper aldı. Otomobildeki Suzandı!.. Şoför içeri girip kahve sahibile iki üç kelime konuşuktan sonra bir masaya yaklaştı... Masadan kalkan iri yarı bir zenci kalın dudakları arasında sırttan beyaz dişlerini göstererek kapıdan dışarı fırladı ve otomobilin açık kapısından içeri girince araba hareket etti.

Genç adam; garip bir ıstırahın yükü altında ezilmişti. Kalbini yoklamaya bile hacet yoktu. Suzandı...

ki şimdi bir odanın mahremiyetinde eksantrik bir aşk sahnesi yaşayan bu kadını hiç sevmiyordu. Hatâ ondan nefret bile ediyordu. Fakat nefret ettiği kadın onun karısı idi!... Başına hücum eden kanı silmek ister gibi başını kaldırdıca gözleri evvelâ dazlak kafalı Rumun gözleriyle karşılaştı; bu küçük şeytani gözlerde izetti nefsi cimbrizlayan sivri bir gülüş kıskacılaşıyordu. Birden bütün hiddetini bu dazlak kafadan almak istedi. Öndeki masanın üstünde duran iri ve kalm bardağı kapmak ister gibi kalkan elinin hareketi Rum flutçünün gözlemindeki bakışı derhal değiştirdi, şimdi ona bakan bu küçük gözler, miskin bir felsefe kitabının yurttır bir satırı gibi. — Hoş gör!.. bu hepimizin başından geçen bir vakadır. Bunda hiddetlecek ne var sanki? — deyen tesellikâr ve müsamahalı bir nazarla bakıyorlardı. Elini indirirken seri bir bakışla etrafına bakındı. Kahvedeki bütün bakışların ağırlığı kendi üzerine abanmış zannetti. Evet bu pek te bir zan ve tevehihin değildi. Orada kendini tanıyanlar çoktu. Kimi sinsi sinsi gülüyor, birbirine hafif tertip işaret çıkarıyor, biri yakın bir köşede bir apas

türküsü mırıldanarak yan gözle gülüşüyordu. Necat tek başına bütün kahveyi birbirine karıştırarak bir kasırga koparacak kadar bu âlemde pişmiş bir kahraman olmadığını derhal hissetti. Miskin ve âciz, bütün kuvveti bacaklarına vererek bu muhitten kaçmak için bir şimşek gibi dışarı fırladı. Arkasından kopan feci bir kahkaha tufanı kulak tozuna çarparken camlı kapıyı şiddetle çarpıp dışarı fırladı. Saatlerce sokaklarda yersiz, yurtsuz bir serseri gibi dolaşıyordu. Biran kendini Kâğıthane srtlarında buldu. Etrafta kimseler yoktu. Hayat, tertemiz feyzini bu bahar akşamı sakin kırlara olanca kudretle yaymıştı. Susuz kalmış bir seyyah hummasile körpe, yemyeşil çarırlara kendini attı. Temiz ve serin yeşillige gömülen kırık, dökük bitkin vücudu garip ve maddî olmayan bir acı ile sızım sızım sızlayordu. Gözlerini, mavi berrak ve pürüzsüz göğe kaldırdı. Gönüllerile o meçhul büyük kuvvete yalvaran beşeriyet tevekkel gözlerini bu sonsuz ve meçhul mavi âleme kaldırmayordu. Cahil, kudretsiz kırık ve bitkin genç adamın içinin ta derinliklerinden görünmez bir seyyale halinde bu sonsuz mavi âlemin meçhul maverasına doğru

ta'arrua benzenen bir his tabahur ediyordu. İstediyi ne idi? Bilmiyordu ki bu arzular kelimeler halinde şekil alsınlar!

Gözleri toprağa inince hayalinde anasile Hacerin temiz varlıkları, sakin yuvaları canlanıyordu. Fakat bu temiz varlıkları düşünmeğe hakkı olmadığını biliyordu. Onların arasında kara, kirli manialar vardı. O zaman pullu esvaplarile iğrenç zencinin zebani kollanına atılan karısı karşısına dikiliyor, karmenli kahkahalar, dazlak kafalı miskin felsefe paçavraları, müstehzi apas ışıkları yüzüne çarpıyordu. Bu yemyeşil körpe bahar çimenleri arasında yatan vücuduna gökyüzünde prıldamağa başlayan yıldızların sarı ince ışıkları gökten uzanan tunc ışıları gibi batmağa başladı. Ve yerinden kalktı. Bir sarhoş gibi iki yanına sallanarak yola düzülür. Nereye gidiyordu?

Taksim meydanını geçti. Köşeden itibaren sıralanan küçük lokantaların önüne gelmişti. Camerânlarda iştihâ verici manzaralar elektrik aydınlığında büsbütün meydana çıkıyorlardı. Kızaran et ve balık kokuları gencinden mide-sine inen açlık hırsını tatlı tatlı gıcıkladı.

Necat actr. sabahtanberi actr.

Gayri ihtiyari elini cebine attı. Avucunda bir kaç nikel kuruştan başka bir şeyler yoktu. Bunlara bir kahve bile içemezdi. Tok insanlara burunlarını tıkatan kızaran etin isli kokusu, bir aç için baş döndürücü bir ihtiras alevlendirecek kadar cazip ve mukavemet eriten bir tılsımdır. Necat şimdi açlığın ihtirasında müfterisleşen et kemik ve kan mahlûtlarında başka bir mevcudiyet değildi. Belki bir tabak kızarmış et parçaları bu cahil iradesine insana mukaddes tanınmış hisleri ezdiyebilirdi.

Bu lokantalardan birine dalgın nefis kakuları ile midesini gıcıklayan şeylerden tıka bası yedikten sonra garsona bir iki tokat ve tekme atmak kudretini cızlaşan kollarında bulsa idi belki bu cesareti gösterecekti. Ayaklarına zincir takılmış gibi sürikle sürüklenen vücudunu taşımağa başladı. Parmak karpıya doğru ilerledi. Biraz daha yürüdü ve durdu. Bir methali gittikçe aydınlaşan bir kapının önünde iki dakika tereddüt eder gibi oldu Burası. Boğazkesenli Arifin; yani kayın babasının lokantaya benzeyen fakat geceleri bar âlemine tahavvül eden ve Suzanın sahnesinde alaturka

— Bitmedi —

MEMLEKETTE

Sivrihisarda Belediye

Beş senelik imar programının yarısından fazlası tahakkuk etmiş gibidir

SIVRIHISAR, (Milliyet) — Sivrihisar Orta Anadolu yaylasında Karay ve Porsuk nehirlerinin çeldiği vâsi ovanın ortasında küçük dağlardan sert ve yalçın kayaların arasında geniş bir kavsin içinde eski ve mamur bir kasaba -

Merkez kazada kıymetli birçok evler eserleri ve daha eski zamanlara ait harabeler ve mezarlar burarlardan çıkarılmış resimli ve altın mer aslanlar göze çarpmaktadır.

Bilhassa Yörme, Holanta, Mülk, Yaşlıyık, Tekyer köylerinde insanlar tarafından yapılmış taş meskenleri ile Firikyalı - a ait sun'i tepeler bulunmakta - Bunlardan başka, yalnız Şark semine tanınmış olmakla kalmayarak beynelmül meşhur bir sima olan Nasrettin Hocamızın doğduğu büyüdüğü Hortu köyünde Hoca'nın yaşamış ahlatları ve - ile köyü Meryemin mezar - ları her yolu için meraklı bir - mezzu teşkil etmektedir.

Sivrihisar kazasının umumiyetle - zisi münbit, havası suyu çok güzeldir.

Evvelce nehirlerin etrafındaki - ve bataklıklar dolaysıyla - olan ve köylü bitap eden - cumhuriyet idaresinin teessü - berleri esaslı sıhhi mücadele - leri sayesinde bertaraf edil - miş, bugünkü köylümüz sıhhat ve - kavuşmuştur. Bu sebeple yıl - berleri, sıhhatizlik ve takatsiz - yüzünden boş duran yerler sü - müştür ve ekimlidir. Ekilişe müs - olup ta imar ve ihya edilmiş - ri çok azalmıştır.

Kazanın birçok köylerinde pan - ekimine ehemmiyet verilme - gerek istihsal, gerekse randıman - larile çok iyi netice alınmakta - Pancar sahası ekimi dışında köyler ahalisi pancar ekme - karşı çok hevesli görünmekte -

Kazanın servetlerinden birisi de - vardır. Kaza mntakasında - cede yıllarında çok azalmış - lanan — davar yekünü bugün - binden fazladır. Bilhassa tiftik - isinin en iyi cinsi ve verimli -

bu mntakaya hâs gibidir. Kazanın genç ve faal idarecileri mütemadi gayret ve hizmet harca - maktadırlar. Belediyenin beş senelik imar programının yarısından fazlası tahakkuk ettirilmiştir. Bun - ların arasında, içme sularının ısla - hı için lazım gelen projeler yapı - mış, su tahlipleri neticeleri alınmış, tesisat malzemesi hazırlanmış bul - lunuyor. Sıhhat Vekâletince yapı - lacak tistik muamelesini müteakip işe başlanacak ve kış gelmeden ik - mal edilecektir.

Eskişehir - Sivrihisar ve Sivri - sar - Sarıköy yollarının ehemmiyet - li tamirleri bitmek üzeredir. Bun - dan başka Eskişehir - Ankara yolu - nun, Kavuncu köprüsüne kadar o - lan mühim kısmının toprak düzel - tilmesi ve icap eden yerlerine taş dökülmesi için Eskişehir Vilâyet Meclisince karar verilmiş bulun -makta ve yeni sene de ıslah ve tami - re başlanılması için tertibat alın - maktadır. Kavuncu köprüsünden Ankara'ya kadar olan kısmının tam - ir ve ıslahı için de Ankara Vilâ - yetince karar itihaz edileceği hab - er alınmıştır. Bu suretle Bursa - Eskişehir - Ankara yolu yolculuk i - çin her zaman müsait bir şekilde gi - recektir.

Bu sene ağustos içindeki çarşı yangınında yanan dükkânlar idare - i hususiyeden istihlak edilmiş bulunan yerlere yapılmaktadır. Bu suretle çarşı güzelleşmekte ve genişlemektedir. Ötedenberi sağ - lar ve iyi kiremit yapmakta olan ki - remithane yeniden tamir ve ıslah - ile faaliyete geçmiştir. Halihazır istihsalâtı şimdilik kazanın ihtiyaca - nına kifayet etmekte ise de gelecek senelede fenni ve fazla miktarda istihsal yapabileceği anlaşılmakta -dır.

Belediye programının diğer mad - delerini teşkil eden, kanalizasyon, mezbeha, mezarlıkların bir araya toplattırılarak etrafının duvarla çevrilmesi ve ağaçlanması gibi hiz - metleri için yeni sene de faaliyete geçilecektir. Bunlar da, yapılmış o - lan işlere nazaran beş sene içinde tamamile ikmal edilmiş bulunaca - ktır. İkinci beş senelik proje için de elektrik, çorap, bez fabrikaları kur - mak fikri vardır.

11,45 de Reiscumhur Hazretlerine Çan - kaya köşünde iadei ziyarette bulunaca - ktır.

Saat 13 de B. M. Meclisi Reisi Kâ - zım, 13,15 de Başvekil İsmet Paşalar Hazretleri saat 13,30 da Hariciye Vekili Bey Prens Hazretlerini ziyaret e - deceklerdir.

Saat 14 de Hariciye Vekili Bey tar - fından Prens ve Prenseler Hazretleri şerefine Anadolu klübünde hususi bir öğ - le yemeği verilecektir.

Akşam saat 20,30 da Reiscumhur Hazretleri Veliâht ve Prenseler şerefine bir akşam yemeği verecekler ve bunu bir kabul resmi takip edecekler.

4 birinci teşrin günü Veliâht Hazret - leri Reiscumhur Hazretleri şerefine İs - veç sefaretinde bir öğle yemeği verecek - ler ve 16,30 da da İsveç Sefiri tarafın - dan Prens ve Prenseler şerefine bir ka - bul resmi yapılacaktır.

O gün akşamı saat 20 de Prens Güs - taf Adolf ve Prenseler Karaköy üze - rinden Bursa'ya gitmek için Ankara'dan ayrılacaklardır.

Birinci teşrin beşinci günü Karaköy - den Bursa'ya gelecek olan misafirler ika - metlerine tahsis edilen Cumhuriyet ka - rında istirahat ettikten sonra şehrin gö - rülmeye değer yerlerini gezecekler ve ertesi günü de sabahleyin Uludağ çık -acaklardır. Aynı gün öğleden sonra Bur - sadan ayrılacak olan Prens ve Prenseler İznik harabelerini gördükten sonra Ya - lovadan Ertuğrul yatılı İstanbul'a ge - ceceklerdir.

Aydında yeni mesire

Paşa yaylasına bir de otel yapılırsa mev - siminde buraya yerleşenler çok olacak

Paşayaylâsının suyu buz gibi çeşmesi ve Aydından gezmeğe gelenlerle köylüler bir arada

AYDIN, (Milliyet) — Aydın - Fata yolu üzerindeki Paşayaylâstı hakkında evvelce malûmat vermiş - tim. Halkevi köycüler şubesi buraya bir tenezzüh gezintisi tertip etti. Gezintiye başta vali bey olmak üzere halk ve bir çok köylüler iştirak et - tiler.

Köylülerimiz kadın erkek, çocuk yeni rubalarını giymişler, yay - laya bayraklarla süslenmişler - di. Köycüler şubesinin yolladığı bir caz takımı sabahdan akşama kadar millî ve onun havaları çaldı. Bir çok millî ve âybek oyunları oynat -ıldı. Akşama kadar yenildi, içildi, gezildi ve eğlenildi.

Paşayaylâsında üzerinde 1244 ta - rihini taşıyan bir çeşme vardı. Vali - mimizin refikalari hanım bu çeşme - nin yerine mermerden çok şık ve modern bir çeşme yaptırmıştır. Yay - lada kaldırımlar yaptırılmış tarhlar yapılmış, asırlık çınar ve çam ağaç - ları arasında çok güzel bir mesire yeri yaratılmıştır. Köycüler şubesi - nin tenezzühile yaylaya kamyonlar - la da çıkılabileceği anlaşılmıştır. Kamyonlar bir liraya hattâ 75 ku -

ruşa kadar oraya gidip gelme adam taşıyacaklardır.

Paşayaylâsile Aydın çok ihtiyacı olan mühim bir mesire yeri kazan - mıştır. Vilâyetçe yaptırılması karar - laştırılan otel yapılmış yarım bir çok aileler buraya göç edecekler - dir. Maamafih gelecek sene oteli beklemeden çadır ve çardak kura - rarak temmuz ve ağustos sıcakla - rını yaylada geçirmeğe kararlaş - tıranlar pek çoktur. Çünkü Plevne - de Gazi Osman Paşa ile beraber harbeden ve esir olan Kara köylü doksanlık ihtiyar Hasan dayı, ben bu hayat ve sağlığı bu yaylada ka - zandım. der gibi dinç bir delikan - lı vaziyetle aramızda dolaşarak yaylayı propaganda ediyordu. Yay - layı Aydın'da bağlayan yol fataya doğru uzatılmaktadır. Dünyayı da ki çağrı ve şarkı sesleri köylü ve şehirli halkın bir arada şen ka - kahalarına fata yolunda atılan din - namitlerin gürlütüleri ve kazma küreklerin çınlayan sesleri karış - yordu. Paşa yaylasındaki su haki - katen çok soğuk ve şifalı bir su - dur. İnsan içerken soğukluğundan güçlük çekiyor.

Görüşler

Yerli mallar pazarından dilekler

(Baş 1 inci sahifede) di. Biraz lâfedecek olanı da aşağı yukarı kapıdışıya ederlerdi. Çok şükür şimdi öyle değil. Bizim genç - lüğümüz ne kötü devirlerde geçmiştir... — Şu gerdanlığı beğendim. Alırsam ne yaparız?

Kazağız gülümseyerek yüzüme baktı: — Kâğıda sarar veririm. — Kâğıdı neyle bağlarsınız? — Sicimle bağlarım. — Peki. Ya şu düzgün çanağın alırsam? — Onu da kâğıda sarar veririm. — Buna da peki. Ya bu küpeyi? Ya bu bileziği?

Bu sefer gülümsemedi. Eğleniyor - um gibi geldi kazağıza. Yanında - ki tezgâhçı beyle baktılar. Ben hiç ovalı olmayarak söylemeğe baş - ladım: — Ne de olsa bir yanımda pot bırakıyoruz. Dileyelim ki bu potlar en yakın zamanlarda düzeltilsin. Bunlar hep güzel ve armağanlık şeylerdir. Bunları yapanlar gerçek - ten övgüye değer sanatkarlardır. Fakat neye bu pot ve niçin bu ba - yağılık? Birer şaheser denecek ka - dar güzel olan bu armağanları ya - bancı ambalaj kâğıdına sarıp ma - halle bakkalı sicimi ile bağlamak doğru mudur? yakışır mı? Bu ince işleri yapacak kadar zevk adamı o -

lan sanatkarlar mallarını satılsın diye size bırakırların hepsi için de şık birer kutu bırakırsalar, ben kuruşluk ince kordelâ verseler, hattâ bunlar için de ufak bir para alsalar, kutuların üzerinde marka - ları, adresleri bulunsa daha zarif, daha kibarcı bir şey olmaz mı? Ben gerdanlığı aldım. Bedii zevki olan bir aileye göndereceğim. Te - reyağı kâğıdıla sarılmış ve pastır - macı sicimle bağlanmış olarak na - sil gönderebiliriz? Bu malı yapan - ların düşüncesizliklerini düşün - mederler. Değil mi ama?

Kendilerini paylamadığını an - layan Hanımızla arkadaşları karab - yıklı ben genişçe bir nefes alıp ba - na hakverdiler. Tabii hakvercek - ler; nazik, zevk sahibi ve vazife pişkini insanlar başka türlü dav - ranmazlar. İş iştir. Müşteri kaçırılmaz. Tez - gâhçi hanımız da müessesenin yapmadığını kendi yaptı. Koşup gitti. Kendi elçantasında yumuşak bir parça kâğıt varmış. Onu ve bul - duğu güzelce, boş bir kutucuğu ge - tirdi. Aldığım şeyi güzelce sardı. Kutuladı. Neye yarar ki gene si - cimle bağlayıp verdi.

Bu küçük alışveriş üzerine neler söylemek istediğimi şüphesiz an - larsınız. Bu gibi işlere dikkat etmeli -

Elâzizde: Keban

Kebanın etrafında gümüşlü kurşun ma - denleri vardır. Fakat bugün muattal

Kebandan bir manzara

ELÂZİZ, (Milliyet) — Bu mek - tubumla Milliyet okuyucularına Ke - banı tanıtmaya çalışacağım. Keban Elâzize bağlı kaza merkezlerinden biridir. Elâzizin 72 kilometre gar - binde ve Fırat vadisinde. Takri - ben 15 kilometre boyunda olan bir boğaz vasıtasile Elâzize doğru aç - ılmış bulunan kasabanın 15 kilo - metre cenubunda Karasu ile Murat ırmaqları burada birbirine katılır - lar ve Fıratı teşkil etmiş olurlar. Keban devri sabıkta kör Hasan pa - şanın idaresinde mühim bir mer - kezdi. Kebanın etrafı bağ ve bah - çeliktir. Yazın havası sıcak ve ağır - dir. Suları da fazlaca kireçlidir.

Kebanda Cami

Buranın toprakları da çok münbit her çeşit hububat, sebze, ve meyve yetiştirmeye elverişlidir.

Kazanın evvelce geniş dutlukları ve o nisbette de geniş hasılatı var - dır. Keban madeni bugün sönük bir haldedir. Burada Yusuf Ziya paşa tarafından yaptırılmış büyük bir cami ve bir kütüphane mevcuttur.

yz. Daima daha güzele, daha iyi - ye ve daha ileriye doğru gitmeli - yiz. Mahmutpaşa işportacılığını çok eski bir rüya gibi unutmalıyız. Bu suç Yerli mallar pazarının değildir. Onun, olsa olsa, giren ç - kan şeyyaya karşı şöyle bir aldırış etmezliği var. Bunun da yakında yola düzene getirileceğinden şüphe etmemeliyiz. Yalnız bu güzel mü - essesenin Beyoğlu Şubesi bir yan - lılıkla işlemektedir ki samimi bir duyuğu ile kendisini aytılmak iste - rim: Güzel, modern, çok zevkli camlıklar yapıyor. Ama hiç bir ma - lın üstünde fiat etiketi yok! O ka - dar liks, öyle mirasyedi işi görü - nüyor ki camlığında bir şeyi beğen - en adam içeri girmeğe çekiniyor. Buna başkaları yapmış olsa hemen ağzıdoluşu sızlanırsız. Hiç değilse "kazkıçlığa mı kalktınız?," deriz. Beyoğlu Şubesinde şöyle böyle se - zilen levantenlik rengini biraz da - ha kendi rengimize yaklaştırmalı ve camlığın seyredenlere korku yerine içeri girmek isteğini verme - li. Ben (Sümer Bank) babadan kal - ma malımlı gibi samimi ve özden söylüyorum. Cant isteyen dinler, dilemeyen aldırış etmez. Aka GÜNDÜZ

Kebanın etrafında zengin gümüş - lü kurşun madenleri vardır. Bu ma - denler evvelce oldukça geniş saha - ları kaplayan zengin ormanlardan elde edilen odunlarla işletiliyordu. Ormanlar harap olup yakacak bir şey kalmayınca maden faaliyeti de - durdu, binlerce insan toplanmış bu - lanan kasaba da az bir zaman için - de sönerek eski iktisadî mevkiini kaybetiverdi. Bugün Palu, Çişişke - zek civarında kömür madenlerinin bulunduğu ve kasaba ile bu maden - ler arasında, Murat gibi gemilerin gelip geçmesine elverişli bir suyun mevcut olduğu gözününe getirilin - ce Keban madeninin kolaylıkla canlanıp yeniden iktisadî bir mevki tutacağı kendiliğinden anlaşılır. Elâzize kadar gelmiş bulunan de - miyolu da maden için büyük bir müjde teşkil etmektedir.

Siirtte kaptıcaya gezinti

SIIRT, (Milliyet) — Geçen cu - ma günü başta valimiz A. Sakıp beyle Fırka kumandanı Hayrullah paşa oldukları halde halkevi idare - cilerile evin bandosu şehre yakın kaptıcaya bir tenezzüh yapmışlar etraf köylülerin iştirakile akşama kadar eğlenerek geç vakit şehre av - det etmişlerdir.

Nazillide rasat istasyonu

NAZILLI, (Milliyet) — Nazilli - de birinci sınıf bir rasat istasyonu açılacaktır. İstasyon hergün rapo - runu saat 19 da Ankara'ya verecek ve Ankaradan 21 de Parise iletile - cektir. İstasyonun hazırlıklarına kaza kaymakamlığına devam edil - mektedir.

Aydında incir işleri

AYDIN, (Milliyet) — Ankarada bulunan Ziraat bankası müdürü şehrimize gelmiş ve ziraat kredi ko - operatiflerini dışarıya incir işleri üzerinde tetkikata başlamıştır. Bu - gün umumî ziraat kredi kooperatifi idare heyetleri Ziraat bankasında toplanarak bu iş üzerinde konuş - malar yapmışlardır.

Kanser mikrobu Bulundu mu?

(Baş 1 inci sahifede) muanın 25 ağustos 1934 tarihli 34 üncü numarasında Dr. W. Brehmer tarafından — Fithomoftora Hpoly - morpha — kanda bulunan yeni bir mikrop ve bunun tinörler usulü ile o - lan münasebeti ünvanı altında bir makale neşretmiş olup bu makale kanser âmil olan mikrobu keşfedil - miş olduğu iddiasını havi olması se - bebile umumî dikkati celbetmiş ve yevmi matbuatta kısmen kabul ve kısmen reddeder mahiyette bir ta - kım nesriyata sebep olmuştur.

W. Brehmerin bu tebliğatı halk arasında huzursuzluk doğurmaya ve umut görülmeyecek şekilde esasız ümitler uyandırmaya müsait mahiyettedir. W. Von Brehmerin beyanatı mü - tacaelen ve resmi bir surette tetkik e - dilecek olup bu tetkikat neticesinde - şimdiki kadar elde edilmiş olan bak - teriyoloji tecrübelerine tamamen zıt olan bu iddianın hakikatte yeni bir buluş mu, yoksa teknik yanlışlıkları ve hatalı bir takım tetkikler mahsu - lü mü olduğu anlaşılacaktır. Bu tetkikat ve neticeye iktiran e - dinceye kadar kanser mücadelesi ve tedavisinde hususi bir tecrübe ve ih - tisas sahibi tabiplerin mütefikan ciddiyetinden şüphe ettikleri ve hat - tâ tamamen reddedilecekleri bu id - dialara karşı kat'i surette ihtiyatkâr davranmak icap eder.

Konferansta murahhaslar dün işsizliğe karşı alınacak tedbirleri konuştular

(Baş 1 inci sahifede)

yette bir değişiklik yoktur. Halkın satın almak kabiliyeti azalıyor ve bunun için haftada kırk saat çalışma esas kabul edilmiştir. dedi.

Komünyon raporunda teklif ettiği karar suretinde işsizlikle mücadele için çalışma saatlerinin indirilmesini ve buna mukabil çalışan halkın istihlak kabiliyetinin azaltılması için ücretlerin indirilmesini kabul etmekte idi.

İtalyan murahhası söylüyor
İtalyan murahhaslarından M. Pesenti söz alarak dedi ki:

— Biz karar suretini tasvip ediyoruz. İşsizliğe mâni olmak fazizim icabatındandır. İş, mecburi bir vazife olmalıdır. Ve herkeşe bir vazife verilmelidir. İş saatlerinin denizli yapılmalı ve işsiz amelinin de çalışmasına fırsat verilmelidir. İtal, a ötedenberi amele sınıfının halkın masına çalışıyor.

Bundan sonra Fransız murahhası M. Tournan söz aldı. M. Tournan milletler arasında aktedilen tüccarı ve iktisadi itilâfların her şeyden evvel içtimai prensiplere istinat etmesi lâzım geldiğini, zira ekseriyetle devletlerin iktisadi siyasatlarının banka ve yahut trüster tarafından idare edilmektedir diye konuştu. Kadımların ve çocukların çalıştırılması meselesinden bahsederken bu hususta konmuş olan memnuniyetleri izah etti.

Yaralanan Fransız murahhası
Reis Hasan Bey sırası gelen hatibe söz vermeden evvel dedi ki:

— Müesses bir kaza neticesinde Fransız murahhaslarından M. Hamun hafif surette yaralanmıştır. Ve Amerikan hastahanesine nakledilmiştir.

İçtimadan sonra hastahaneyeye giderek kendisini konferans namına ziyaret ve teessürlerini beyan edeceğim.

Söz sırası Romanya murahhası Dr. M. Maras Georgescoya gelmiştir. M. Georgesco işsizlikten bahsetti. İşsizliğin umumî vaziyetini izah ettikten sonra karar suretini tasvip etmiş ve işsizlik meselesinin halli cihannen en büyük derterinden birini ortadan kaldıracaklarını söylemiştir.

İrlanda murahhasının sözlüğü
İrlanda murahhası ve ayan reisi M. Bennet, alkışlar arasında kürsüye gelecekti dedi ki:

— Halkın ekseriyeti köylerde yaşıyor. Bunların vaziyeti ilah edilmeli, bunun için iktisadi tedbirler alınmalıdır.

M. Bennet yaptığı bir meclisten murahhası olmak itibarile zürran hayatını yakından tetkik fırsat bulduğunu ve onları boş zamanları zarfında fikri ve ruhî melekeleri için irkâfı, sıhhatleri daha yakından alâkadar olmasını gibi tedbirlerin ihtiyacı ve aynı tedbirlerin insanî sahasında da tesmül mümkün ve zaruri olduğunu ve çalışma saatlerinin indirilmesi lâzım geldiğini, fakat bununla hastahâğı önüne geçilemeyeceğini söyledi. Ve netice itibarile her memleketin bu hususta kendisine mahsus tedbirler almaya lâzım geldiğini ilâve etti:

M. Rouston'un teşekkürleri
Fransız murahhaslarından M. Rouston M. Hamun'un namına hâdicesinde bahsederek dedi ki:

— Arkadaşımıza gösterilen dikkat ve ihtimama teşekkür ederiz. Yarası sarılmış ve tehlike kalmamıştır. Hatta birkaç saat sonra buraya aramıza gelebilecektir. Bu müessif hâdisenin iyi neticesi şudur ki, burada büyük bir kardeşlik eseri görüldü. Bütün İstanbul halkı hastahâğı görmek için hastahaneyeye gitti. İlk İstanbul geldiğimiz gün burada kendimizi memleketimizde addedeceğimizi söyledik. Hakikaten aziz Fransızlarda olsaydı, bundan fazla kardeşlik eseri görmezdik.

Bundan sonra tekrar işsizlik meselesinin müzakeresine geçildi. Belçika murahhası M. Petit tam ve esahî tedbirler almak lüzumundan bahsetti ve Belçika heyetinin karar suretini aynen tasvip ettiğini söyledi.

— İşsizliğe nihayet veren kimse heyketinin diktilmesine liyakat kazanmış olmaktadır, dedi.

Fazıl Ahmet B. in nutku
İSTANBUL, 27 (A.A.) — Parâmentolar konferansının bugün kü celsesinde Elâziz mebusu Fazıl Ahmet Bey tarafından irat olunan nutkun metni berveçti atıdır:

Huzurunuzda temsil etmekle müşerref olduğum Türk grupuna namına, İsvaç ayan azasından Melke Kerstin Hesselgren'e yüksek tasvibinize arzettiği halihazır iktisadiyatın en çok düşündürücü meselelerinden birine ait hakikaten münakkah raporu için en hâzretle tebriklerimi takdimi bir vazife bilirim.

Mlle. Kerstin Hesselgren, kendisinin vasfı mümeyyiz olan büyük istikameti fikriye ile, bütün gençliğin işsizliği namı altında tanınan cihanşümül yeni bir afetin çok müheyyiç bir tablosunu yapmıştır.

İnsanîyet menafini yakından alâkadar eden bir dava mevzuu bahseldüğü zaman parâmentolar birliğinde daima müşahede eylediğim gibi, kabil olduğu kadar sarahatle bu meseleyi mevzuu bahsederken kendisine hürmetlerimi takdime müsaadenizi rica edeceğim.

Beyanatıma, Türk grupunun, tasvibinize arzolunan karar projesine tamamen iştirak etmekte olduğunu söylemekle başlamayı zevkli bir vazife biliyim.

O karar projesi hazırlanmasında muhterem refikimiz M. Mario Rouston gibi bir çok kıymetli zevat âmîl olmuşlardır. Bu kaydı koymakta maksadım vardır. M. Mario Rouston, derin ve geniş ilmi kültürüne siyasi olduğu kadar idari, uzun tecrübelerinin paha biçilmez fazlını ilâve etmiş bir zat olduğunu bilirsiniz. Bundan dolayıdır ki Budapeştede, bizzat Mlle. Kerstin Hesselgren'in huzuru ile, yapmış olduğumuz içtimada esas meşgalemizi, romantik surette şatafatlı ve yüksek sureti haller araştırmak değil fakat daha ziyade, tamamen ameli bir mahiyet arzeden çareler taharri etmek teşkil eylemiştir.

Bununla beraber şunu da söyleyeceğim ki, gençlerin işsizliği hakkında şimdiye kadar düşünülen bütün tedbirler ancak geçici ve muvakkat tedbirlerdir ve bundan dolayı haklı olarak zamanımızın en büyük tehlikelerinden birisi olarak telâkki edilen bu yeni afeti yer yüzünden kaldırmak için kâfi değildir. Fakat, niçin? Çünkü bu, bir sebep olmaktan ziyade bir neticedir. İstikbalin başka felâketleri, başka içtimai karışıklıkları için filhakika bir sebep teşkil edecek olan bu hal, bugünkü vaziyetle bir netice, harp sonrası insanîyetinin içinde çırpındığı siyasi, iktisadi ve içtimai şeraitin şayanı teessüf fakat mukaddes bir muhassalasıdır.

Muhakkak bunun başka esaslı sebepleri de yok udur? diyeceksiniz. O zaman ben cevaben derim ki, bunları geçen celselerinizde, bir kısmını size şeref bahşedecek bir samimiyet, bir salâhiyet ve bir vuzuhla, tetkik ettiniz. Bunlara yalnız makine medeniyetinin hasıretsizliği tesmiye edebileceğim, bir tane daha ilâve edeceğim. Filhakika, eğer bu mücrim basiretsizlik kalplerimizi kurutmak ta devam ederse, eminiz ki hiç bir resmî tedbir bugün teessü. ettiğimiz bu fena vaziyeti ilah etmek kabiliyetini haiz olamaz.

Aşağıdaki noktaya nazarı dikkatinizi bir daha celbetmeye müsaadenizi rica ederim:

Cihanşümül bir mahiyeti haiz olması lâzım gelen gençlerin işsizliği meselesi, şimdiye kadar yalnız Avrupa ve Amerika noktai nazarına, yani kuvvetli surette sanayilendirilmiş memleketler noktai nazarına göre tetkik olunmuştur.

Aynı mesele daha az mütakâmil memleketlerde vasil oldukları tekâmül derecelerine göre tamamen başka bir vaziyet arz etmektedir. Bu halden de, bizi alâkadar eden meselenin umumî halinin bidayette muhtelif milletlerin maddi ve manevî şeraitine tamamen uygun kısmi surette halleri icap ettireceği istihraç olunabilir.

Kâtibi umumimizin mükemmel raporu hakkında yapılan çok şayanı dikkat münakaşa, bir refikimiz, işsizlik meselesinin niçin nüfusa mütakallik vasıtaları hal edilmediğini soruşturuyordu. Bunun sebebi çok basittir. Cenevre ve Madritte de huzurunuzda arzettiğim gibi bugün de söylerim. Çünkü ve dünyanın her tarafında

da tecellî etmekte olan umumî siyasi hassasiyet buna manidir. Derhal şimdi ilâve edeyim ki, eğer, sureti zahirede en insani ve en sulhperver görünen vaziyetler arkasında emperyalist istahalar katlandırdığı hâlisane bir surette nazarı dikkate almırsa bu hassasiyete çabuk hak verilir.

Bitirmeden evvel bu gibi meselelerdeki millî noktai nazarımları mümkün olduğu kadar kısa bir tarzda ifade etmek isteriz. Biz, bugün dünyayı etrafını saran kâbulardan kurtarmak için, üzerimize düşen ilk vazifenin milletlere samimi surette hakkı hayat tanımak ve iktisadi sahada olduğu gibi siyasi ve içtimai sahada da daimi ihtiyaçlarını tatmin etmek olduğuna kailiz. Kinler işsiz kalımları ve dünya çalışmalıdır.

Türk grupunun bu meseledeki noktai nazarımları Elâziz mebusu Fazıl Ahmet Bey izah etti. Fazıl Ahmet bey bu hususta mükemmel bir rapor hazırlamış olan İsvaç murahhaslarından Matmazel Hesselgren Kerstin'i Türk heyeti namına tebrik etti. Ve dedi ki:

— Heyetimiz bilâ kayıt ve şart karar suretini tasvip etmektedir. İşsizliği kaldırmak için şimdiye kadar düşünülen bütün tedbirlerin hiç biri hakiki ve sağlam değildir. Noktai nazarımların milletlerin yaşamak ve mevcudiyet haklarını tanıtmaktır.

Fransız mebuslarından M. Beranger altı saat mesai tarzında yalnız madenlerde tatbik edildiğini, halbuki bunun her yerde tatbiki lâzım geldiğini söyledi ve karar suretini tasvip etti.

Saat bir gelmişti. Öğleden sonra 15,30 da toplanmak üzere celse tatil edildi.

İkinci celse

Konferansın ikinci celsesi yine Hasan Beyin reisiği altında saat 15,45 te açıldı. Hasan bey Fransız murahhaslarından M. Benassy a söz verdi. M. Benassy, sabah celsesinde söz söylediği hatiplerini fikirlerine temas ederek dedi ki:

— İşsizlik Avrupa'nın mühim bir kısmında vardır. İşsizliğin önüne geçmek için istihlakâtı artırmak lâzımdır. Bu derde bir çözüm bulmadığı takdirde gençler sokakta kalacak ve sonra işsizlik yüzünden hepsinin maneviyatı bozulacaktır ve bunun tesiri altında hepsi yarın harp ordularına gireceklerdir. Bir çok gençler vardır ki, arzularına rağmen iş bulamıyorlar. Küçük yaşta çocukları işe sevk etmekten iş, tahsil devresini uzatmak ve sonra bunların ailesine bir tazminat vermek lâzımdır. Raporda serdedilen teklifler de noksandır.

İngiliz murahhasının tadil teklifi

İngiliz murahhası M. Ben Reis işsizlik ve gençliğe iş bulunması meselesi hakkında Cenevrede istifadeli bir rapor hazırlamış olan İsvaç Matmazel Hesselgren'in raporunu pek beğendiğini ve bu sebeple kendisine teşekkür etmekle olduğunu söyledi. Konferansın himayesi için bazı içtimai kanunlar lâzım olduğunu söyledi ve bu hususta İngilterede mevcut usullerden bahsederek 65 yaşına kadar her çalışan kimseye tazminat vermek lüzumunu anlattı. İngiliz murahhasına göre İngilterede iki milyon işsiz vardır. Fakat senesi varidatı 250 İngiliz lirasını tevavüz etmeyenler işsizliğe karşı sigorta edilmişlerdir.

İngiliz murahhası bundan sonra karar suretinde bazı tadilat istedi. Bu tadilatta gençliğin işsizliği meselesinin gelecek beynelmil mesai konferansını ruzaimesine alınmasını teklif ediyordu.

Gizli işsizlikle mücadele

Fransız murahhaslarından M. Bolland eziz siyasi ve içtimai terakkinin pırdarı olmaktadır. cümlesine söze başlayarak dedi ki:

— İşsizliğe karşı bulunan çareler arasında yalnız çalışma saatlerinin indirilmesi

si kâfi değildir. Aynı zamanda iş saatlerinin de tayini lâzımdır.

İşsizlere iş bulurken gençlerin vaziyeti ni nazarı dikkate almalı ve çalışanların vaziyetinde de ihlâl etmemelidir.

Bir çok gizli işsizler vardır. Bunlarla mücadele etmeliyiz. İşsizlik bugün milletlerin tasarruflarını tehdit eden bir volkan halindedir. Bu volkan bir gün infilâk edebilir.

Nazarı dikkate alınacak mühim bir nokta da köylülerin şehirlerle yerleşmelerine mani olmaktır. İtalyanlar bunun önünü almak için eski muhâriplere ve işsizlere köylerde ev vermektedirler her işte olduğu gibi burada da yalnız karar vermek kâfi değildir.

Verilen kararları tatbik etmek lâzımdır. Şimdiye kadar verilen kararlar tatbik edilmiş olsaydı, buharın bu kadar şiddetli olmayacaktı. Fertlerin hürriyeti, umumun menfaati için nasıl tahdit edilmiş ise bu meselede de devletlerin hürriyeti de tahdit edilmelidir. Bu hususta cesurane kararlar vermenizi rica ederim.

M. Rolland'da bir tadil teklifi vardı. Bu teklifte ücretli mesai saatlerine dair mevcut içtimai kanunların tatbikine dair yapılan beynelmil mukavelelerin tasdik için bütün parâmentoların hükümetler nezdinde teşebbüste bulunmalarını karar suretine ilâvesini istiyordu.

Almanca söylenen yeğâne nutuk

Bundan sonra Yugoslav murahhaslarından M. Hansek kürsüye gelecekti, nutkun Almanca irada başladı. Bu Almanca konferansta resmi lisan olarak kabul edilmiş ise de, Almanlar konferansa iştirak etmediklerinden şimdiye kadar Almanca söz söylenmemiştir. Bu sebeple M. Hansek Almanca söylenen birinci murahhasıdır.

Yugoslav murahhası işsizlik meselesinin içtimai cepheden tetkiki lâzım olduğunu söylemiş ve karar suretini aynen kabulünü istemiştir.

Danimarka da tadilat istiyor

Danimarka murahhası M. Ulrichsen'de karar suretinde bir tadilat teklifi ile kürsüye geldi. M. Ulrichsen kararında mevcut ve işsizlerin boş zamanlarını geçirmek için alacak tertibat meydanında gençlerin maddi ve manevî sureti sıhhatlerini, muhafaza edecek tedbirin ihtiyacı kaydını ilâvesini talep ediyordu. Bundan maksat içki ile mücadele olduğunu ve bir çok gençlerin istihraht zamanlarında içki içtiklerini anlatarak bu kaydın ehemmiyeti üzerinde durdu.

Mısır kapitülasyonlardan müstehi

Mısır murahhası Hasan Bey kürsüye gelecekti dedi ki:

— İşsizlik meselesi mühimdir. Bu yalnız içtimai değil, aynı zamanda iktisadi bir meseledir. Gençler mektepten çıkınca hayata atılıyorlar. İş yerlerinin kendileri için kapalı olduğunu görünce hayattan ümitlerini kesiyorlar ve tehlikeli bir unsur oluyorlar. Bu sebeple işsizlik içtimai yaralar içinde en evvel mücadelesi lâzım olan bir meseledir.

Mısırda işsizlik yoktur. Mısırda mevcut bir kanuna göre, gençlerin küçük yaşta hayata atılmamaları için tahsil mecburiyeti konulmuştur. Bundan başka 1933 senesinde gençlerin ve kadımların çalışması meselesi nizamata bağlanmıştır. Birçok gençler için staj devresi ihdas edilmiştir.

İşsizliğin önüne geçmek için yapmak istediğimiz bazı kanunlar, kapitülasyonlar yüzünden yapılamıyor. Gençleri içkiden kurtarmak için içki satan müesseselerin tahdidini istedik fakat kanun tetkik eden muhtelif komisyon bunu reddetti. İşte bu suretle birkaç sanayicinin menfaati yüzünden beynelmil faydasız olan bir meseleyi intaç edemiyoruz. (Alkışlar)

İsvaç murahhası Mösyo Bergmann Matmazel Hesselgren'in raporunun met ve sena etti, İran murahhası İranda işsizlik olmadığını söyleyince beynelmil ticarî itilâfların işsizliğe karşı bir tedbir olduğunu anlattı.

Bundan sonra komisyon mazbata muharriri Lehistan murahhası M. Debski tekrar kürsüye gelecekti tadil tekliflerini tetkik ederek bunların kabulünde mahzur olmadığını söyledi.

Mesele artık tenevvür etmiş gibiydi.

Başkan Hasan Bey, karar suretinde tadilat isteyen murahhasların tadil tekliflerinde ısrar ettikleri takdirde bunları reyeye koyacağını söyledi.

Bunun üzerine Romanya murahhası Mösyo Pella da bazı tadilat istedi.

Başkan, ik kaldırmak sureteli teklifleri reyeye koydu. Bunlardan bazıları ekseriyetle, bazıları da ittifakla kabul edildi. Bu suretle karar sureti tadilat ile kabul edilmiş oldu.

Kâtibi umuminin raporunun müzakeresi

Evvelki gün kâtibi umumî Mösyo Boissier'in raporu müzakere edilirken söz almış olan bazı hatipler vaktin gecikmesi dolayısıyla, kürsüye gelemezlerdi.

Dün söz alan Türk murahhaslarından Halil Bey, millî inkilâbımızdan uzun uzadıya bahsetti. Türkiye'nin dahilde ve haricette sulh siyasetini anlattı. Memlekette tam bir sükun mevcut olduğunu söyledikten sonra dedi ki:

— Buhranla mücadele etmek olan milletler vardır. Bunlar kendilerine birer şef arıyorlar. Bunların millî tesanüdü temin edecek bir şefe ihtiyaçları vardır. Türkiye bu şefi bulamamıştır. Bu da Gazi Mustafa Kemaldir. (Alkışlar.)

Halil Bey cumhuriyetin ilânından sonra bütün imparatorluk anasını temizlediğini, rejimin demokratik ol-

si kâfi değildir. Aynı zamanda iş saatlerinin de tayini lâzımdır.

İşsizlere iş bulurken gençlerin vaziyeti ni nazarı dikkate almalı ve çalışanların vaziyetinde de ihlâl etmemelidir.

Bir çok gizli işsizler vardır. Bunlarla mücadele etmeliyiz. İşsizlik bugün milletlerin tasarruflarını tehdit eden bir volkan halindedir. Bu volkan bir gün infilâk edebilir.

Nazarı dikkate alınacak mühim bir nokta da köylülerin şehirlerle yerleşmelerine mani olmaktır. İtalyanlar bunun önünü almak için eski muhâriplere ve işsizlere köylerde ev vermektedirler her işte olduğu gibi burada da yalnız karar vermek kâfi değildir.

Verilen kararları tatbik etmek lâzımdır. Şimdiye kadar verilen kararlar tatbik edilmiş olsaydı, buharın bu kadar şiddetli olmayacaktı. Fertlerin hürriyeti, umumun menfaati için nasıl tahdit edilmiş ise bu meselede de devletlerin hürriyeti de tahdit edilmelidir. Bu hususta cesurane kararlar vermenizi rica ederim.

M. Rolland'da bir tadil teklifi vardı. Bu teklifte ücretli mesai saatlerine dair mevcut içtimai kanunların tatbikine dair yapılan beynelmil mukavelelerin tasdik için bütün parâmentoların hükümetler nezdinde teşebbüste bulunmalarını karar suretine ilâvesini istiyordu.

Almanca söylenen yeğâne nutuk

Bundan sonra Yugoslav murahhaslarından M. Hansek kürsüye gelecekti, nutkun Almanca irada başladı. Bu Almanca konferansta resmi lisan olarak kabul edilmiş ise de, Almanlar konferansa iştirak etmediklerinden şimdiye kadar Almanca söz söylenmemiştir. Bu sebeple M. Hansek Almanca söylenen birinci murahhasıdır.

Yugoslav murahhası işsizlik meselesinin içtimai cepheden tetkiki lâzım olduğunu söylemiş ve karar suretini aynen kabulünü istemiştir.

Danimarka da tadilat istiyor

Danimarka murahhası M. Ulrichsen'de karar suretinde bir tadilat teklifi ile kürsüye geldi. M. Ulrichsen kararında mevcut ve işsizlerin boş zamanlarını geçirmek için alacak tertibat meydanında gençlerin maddi ve manevî sureti sıhhatlerini, muhafaza edecek tedbirin ihtiyacı kaydını ilâvesini talep ediyordu. Bundan maksat içki ile mücadele olduğunu ve bir çok gençlerin istihraht zamanlarında içki içtiklerini anlatarak bu kaydın ehemmiyeti üzerinde durdu.

Mısır kapitülasyonlardan müstehi

Mısır murahhası Hasan Bey kürsüye gelecekti dedi ki:

— İşsizlik meselesi mühimdir. Bu yalnız içtimai değil, aynı zamanda iktisadi bir meseledir. Gençler mektepten çıkınca hayata atılıyorlar. İş yerlerinin kendileri için kapalı olduğunu görünce hayattan ümitlerini kesiyorlar ve tehlikeli bir unsur oluyorlar. Bu sebeple işsizlik içtimai yaralar içinde en evvel mücadelesi lâzım olan bir meseledir.

Mısırda işsizlik yoktur. Mısırda mevcut bir kanuna göre, gençlerin küçük yaşta hayata atılmamaları için tahsil mecburiyeti konulmuştur. Bundan başka 1933 senesinde gençlerin ve kadımların çalışması meselesi nizamata bağlanmıştır. Birçok gençler için staj devresi ihdas edilmiştir.

İşsizliğin önüne geçmek için yapmak istediğimiz bazı kanunlar, kapitülasyonlar yüzünden yapılamıyor. Gençleri içkiden kurtarmak için içki satan müesseselerin tahdidini istedik fakat kanun tetkik eden muhtelif komisyon bunu reddetti. İşte bu suretle birkaç sanayicinin menfaati yüzünden beynelmil faydasız olan bir meseleyi intaç edemiyoruz. (Alkışlar)

İsvaç murahhası Mösyo Bergmann Matmazel Hesselgren'in raporunun met ve sena etti, İran murahhası İranda işsizlik olmadığını söyleyince beynelmil ticarî itilâfların işsizliğe karşı bir tedbir olduğunu anlattı.

Bundan sonra komisyon mazbata muharriri Lehistan murahhası M. Debski tekrar kürsüye gelecekti tadil tekliflerini tetkik ederek bunların kabulünde mahzur olmadığını söyledi.

Mesele artık tenevvür etmiş gibiydi.

Başkan Hasan Bey, karar suretinde tadilat isteyen murahhasların tadil tekliflerinde ısrar ettikleri takdirde bunları reyeye koyacağını söyledi.

Bunun üzerine Romanya murahhası Mösyo Pella da bazı tadilat istedi.

Başkan, ik kaldırmak sureteli teklifleri reyeye koydu. Bunlardan bazıları ekseriyetle, bazıları da ittifakla kabul edildi. Bu suretle karar sureti tadilat ile kabul edilmiş oldu.

Kâtibi umuminin raporunun müzakeresi

Evvelki gün kâtibi umumî Mösyo Boissier'in raporu müzakere edilirken söz almış olan bazı hatipler vaktin gecikmesi dolayısıyla, kürsüye gelemezlerdi.

Dün söz alan Türk murahhaslarından Halil Bey, millî inkilâbımızdan uzun uzadıya bahsetti. Türkiye'nin dahilde ve haricette sulh siyasetini anlattı. Memlekette tam bir sükun mevcut olduğunu söyledikten sonra dedi ki:

— Buhranla mücadele etmek olan milletler vardır. Bunlar kendilerine birer şef arıyorlar. Bunların millî tesanüdü temin edecek bir şefe ihtiyaçları vardır. Türkiye bu şefi bulamamıştır. Bu da Gazi Mustafa Kemaldir. (Alkışlar.)

Halil Bey cumhuriyetin ilânından sonra bütün imparatorluk anasını temizlediğini, rejimin demokratik ol-

Yugoslav Kralı Sofyaya vardı

SOFYA, 27 (A.A.) — Yugoslav kralı ve kraliçesi Hazretleri ile mayetleri erkânı bugün saat on altıda Sofyaya muvasalat etmiş ve istasyonda Bulgaristan kralı ve kraliçesi Hazretleriyle nazırlar, mebuslar sefirler ve Yugoslavya sefreti erkânı tarafından istikbal olunmuşlardır. İstasyonda askerî merasim yapılmıştır.

Askerî Tebliğler

Eminönü askerlik şubesinden :
Teşrin 934 celtinde bilumum 316:327 bakayasele 328 doğumlu efrat celp ve sevk edilecektir. İçtima günü 24 1. Teşrin 934 olup yalnız deniz sınıfına mensup olanların içtima günü 13 1. Teşrin 934 dır. Deniz sınıfına mensup olanların bedeli nakilleri 12 1. Teşrin 934 akşamına kadar diğer sınıfların bedeli nakilleri 23 1. Teşrin 934 akşamına kadar kabul olunacaktır.

YENİ NEŞRİYAT

İnkilâp psychologisi

A. Refik Sıtkı Beyin bu namda bir hitabı çıkmıştır. Kitap XX incü asrın illeri Rejimine ait Rasyonel, Radikal, Millî Birlik, ülküsünü anlatarak iktisadi, içtimai bir tez müdafasına çalışmış; İdeologie ve Yeni Millî Terbiye fasılları, Türk illeri Rejimi ideologie'sinin Dinamizmi'ni araştırarak istemiştir.

Varlık

Bu kıymetli sanat ve fikir mecmuasının 1 Teşrinievvel tarihli 30 uncu sayısı Yaşar Nâbi, Hasan Cemil, Ahmet Kutay, Abdülhak Şinasi, Nahit Sırrı, Behçet Kemal Beylerin ve diğer yazarların makale, hikâye, şiir ve tercümeyle çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütünde iş ve işçi istenilerine tavassut ediyor. İş ve işçi istenileri bir mektupla iş bürosuna müracaat etmelidirler.

20 marangoz ve doğramacıya ihtiyaç var

Taliplerin Galatada Hezaren cad. A. dalet Han İstanbul marangozlar cemine müracaatları.

KİRALIK VE SATILIK

Şişli'de Bulgar çarşısında on odalı nezaretili bir villa satılıktır.

* Beyoğlunda Misk sokagında beş odalı mobilyalı bir apartman kirâlıktır.

* Şişli'de iki cephele üç bin arşınlık bir arsa ya tamamen veya kısmen satılıktır.

Mütemmim malumat için telefonla 42238 müracaat.

6476

duğunu, iktisadi sistemimizin devletçilik olduğunu ve bugünkü günümü tahdidatından bahsederken hariceten gelen eşyanın yüzde 60 nın kontenjan harici olarak girdiğini anlattı.

Halil Bey sözünü bitirirken, iki gün evvel Türklerin dürist olduklarından bahseden Romanya murahhasına Türk grupu ve bütün memleket namına teşekkür ederek düristliğin Türkün ruhunda mevcut olduğunu söyledi ve şiddetle alkışlandı.

Çekoslovak murahhasının sözlüğü

Bundan sonra Çekoslovak murahhası Mösyo Gor Hrusovski muahedelerin tetkiki tarafları olan Macarlarara telmih ederek bazı milletlerin beynelmil parâmentolar birliğini kendî maksatlarına alet itihaz ettiklerini söyledi ve iki gün evvel bazı murahhasların muahedelerin tetkiki ve ekalliyetler meselesinden ısrarla bahsederek bu hususta ifrata vardıklarını ve netice itibarile kâtibi umuminin raporunun iyi olduğunu söyledi.

Saat 18 buçuka yaklaşmıştı. Kâtibi umumî Mösyo Boissier, içtimai ve siyasi meseleleri tetkik eden komisyonların toplanacağını ve yarm bir gezinti yapılacağını heyete tebliğ ettikten sonra Başkan Hasan Bey celseyi tatil etti.

Bugünkü gezinti

Bugün konferansta umumî toplantı yoktur. Murahhaslar şerefine idarelerde bir gezinti tertip edilmiştir.

Murahhaslar Tophanede hazır bulundurulacak hususî bir vapura binerek Büyükdada gideceklerdir. Yat klübünde şereflerine bir öğle yemeği verilecektir.

Öğleden sonra Boğazda bir gezinti yapılacak ve Beylerbeyi sarayında bir çay ziyafeti verilecektir. Türk grupu tarafından tetkik edilen ve hanımlardan mürekkep heyet dün murahhasların ailerine şehirden yaptıkları gezintilerde refakat etmişlerdir. Hanımlar şerefine Pera palasta bir çay ziyafeti verilecektir.

Leh heyeti cumartesi günü Taksim abidesine bir çelenk bırakacaktır.

Kadın birliğinin çay ziyafeti
Kadınlar birliği tarafından dün öğleden sonra parâmentolar konferansına iştirak eden kadın murahhaslarla murahhasların zevceleri şerefine Perapalasta bir çay ziyafeti verilecektir.

Ziyafette kadınlar birliği azaları misafirler pek çok ikram etmişlerdir. Bundan sonra şehir içinde otomobillerle bir gezinti yapılmış ve kadın murahhaslarla murahhasların refikalarına İstanbul görülmeye değer yerleri gösterilmiştir.

Belediye intihabı

(Baş 1 inci sahifede)

Halk Fırkası bu hususta kendine cihanşümül yoldan ayrılmamış r. Çünâk Fırkasının şarı her işinde daima dürist ve açık hareket etmektedir. Bir mesele hakkında bir türlü söylemek diğer taraftan da el altından başka türlü hareket mek gibi bir zan ve düşüncelere mak ancak işleri sathi görenlere yakışır. Binaaleyh kat'î olarak tekrar edeyim ki bir zati tercih namına vahasabına çalışmak gibi dar zihniyetten uzak bulunmaktayız.

İstanbul umumî meclisi aza namzetlerinin her birisi İstanbul ve Fırkasız kıymetli şahsiyetlerindedir. Hepsinin müsavî şeref ve kıymette tanyoruz. Namzetlerin her biri diğer namzetlere layihinde olmamak şartile kendi için çalışabilir ve propaganda yapabilir bunda serbesttir.

Sandık alayı programı

26-9-934 tarihinde kapalı zarf usulile münakasası yapılan Merkez kıtaatına ait Yüz Elli bin kilo Sığır Etinin beher kilosuna teklif edilen fiyat görüldüğünden pazarlığa bırakılmıştır. Pazarlığı 1-10-934 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına iştirak edeceklerin Konyada Satılma Komisyonuna müracaatları. (325) (6180)

Kolordu ihtiyacı için 36 ton Arpa pazarlıkla alınacaktır. Pazarlık günü 30-9-934 pazar günü saat 15,30 dadır. Evsaf ve şeraiti göreceklere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin belli gün ve saatte teminatları ile birlikte Çorludaki Komisyonumuza müracaatları. (326) (6175)

Müstahkem Mevki kıtaatı ihtiyacı için pazarlıkla alınacak olan 16000 kilo Gaz Yağına verilen fiyat görüldüğünden tekrar pazarlığı 29-9-934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de icra kılınacağından taliplerin evsaf ve şeraiti öğrenmek isteyenlerin muayyen gün ve saatinden evvel teminat akçesi vezne makbuzile Hadımköyün de Askeri Satılma Komisyonuna müracaatları. (323) (6179)

Darıncadaki iki alay ihtiyacı için 26000 kilo Bulgur, 34000 kilo Kuru Fasulye 7-10-934 pazar günü bulgur saat 14 de Fasulye 16 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli gün ve saatte Darıncada Satılma Komisyonuna gitmeleri. (328) (6182)

Çorlu Garnizonundaki kıtaat ve müessesat ihtiyacı için aleni münakasa ile 393000 kilo hamam çamaşır tutuşturma odunu alınacaktır. İhale günü 20-10-934 cumartesi günü saat 15 tedir. Evsaf ve şeraitini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teminatlarıyla birlikte belli gün ve saatte Çorludaki Komisyonumuza müracaatları. (333) (6184)

2000 adet yerli Fabrikalar mamûlâtından A. Mt. Seneri pazarlıkla mübayaa edilecektir. İhalesi 7-10-934 pazar günü saat on birdedir. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin belli gün ve saatte Ankarada M. M. Vekâleti Satılma komisyonuna müracaatları. (327) (6183)

Tekirdağ kıtaatı için bir hafta müddette talik edilen 9.000 kilo Gaz yağma bu müddet zarfında talip zuhur etmediğinden bir ay içinde 8-10-934 pazartesi günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin Tekirdağ Satılma Komisyonuna müracaatları. (229) (5666) 6206

Kapalı zarfla 18-9-934 salı günü münakasası yapılan İzmit ve Tuzla kıt'atının (137,000) kilo sığır etine verilen fiyat Fırkaca pahalı görüldüğünden pazarlığa konulmuştur. İhale günü 2-10-934 salı günüdür. Taliplerin yevmi mezkûrda Fırka satılma Komisyonuna müracaatları. (316) (6111) 6480

Kapalı zarfla alınacak 33 bin kilo Makarnaya muayyen olan ihale gününde verilen fiyat pahalı görüldüğünden pazarlık

LEYLİ

Şişli Terakki Lisesi

NEHARİ

ANA - İLK - ORTA - LİSE

56 sene evvel Selânikte tesis ve 1919 da İstanbul'a nakledilmiş, Türkiye'nin en eski hususî mektebidir.

Resmî Liselere muadeleti ve muamelâtının düzgünlüğü Maarifçe musaddaktır.

KIZ ve ERKEK TALEBE İÇİN yanyana ve geniş bahçeli iki binada AYRI LEYLİ TEŞKİLATI vardır. Mevcut Fransızca, Almanca, İngilizce kurlarına dokuz yaşından itibaren her talebe iştirak eder. Resmî müfredat programlarına göre talebesini ciddi ve muvaffak bir surette bakalorya imtihanlarına hazırlayan müessesede 20 kişilik bir Maarif Encümeninin nezaret ve himayesine mazhurdur. Mektep her gün saat 10 - 17 arasında açıktır. Kıt işlerine Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri bakılır. Telefon: 42517.

(2264) 5808

Feyziati Liseleri Müdürlüğünden

- 1 - Kız ve erkekler için ayrı teşkilâta maliktir. Ana, İlk, Orta, Lise sınıflarına leylî, neharî talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - Kayıt için hergün mektebe veya yeni postane arkasında Basiret hamnda Özyol idarehanesine müracaat edilebilir.
- 3 - İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Arnavutköyünde tramvay caddesinde - Çiftsaraylarda Mektebin telefonu: 36210 - Özyolun telefonu: 24145 5620

HAYRİYE LİSESİ

Kız - Erkek
Ana - İlk

Leyli - Nehari
Orta - Lise

Resmî Liselerin bütün imtiyaz ve hukukunu haiz ve Maarif Vekâletince muadeleti tasdik olunmuştur. Tedrisatındaki ciddiyet ve intizamile talebinin sıhhat ve gıdasına itinasile tanınmış olan mektebimizde kayıt ve kabul muamelesine başlanmıştır. İlk kısımdan itibaren ecnebi lisanı baslar. Talebe mektebin hususî otomobil ve arabâlarıyla nakledilir. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon 20530 6302

ğa konmuştur. Pazarlık günü 30-9-934 pazar günü saat 16 dadır. Evsaf ve şeraitile nümunesini görmek isteyenlerin her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin belli gün ve saatte teminatlarıyla birlikte Çorludaki Komisyonumuza müracaatları. (317) (6137) 6510

Kapalı zarfla alınacak 149 ton Una muayyen olan ihale gününde verilen fiyat pahalı görüldüğünden pazarlığa konulmuştur. Pazarlık günü 30 Eylül 934 pazar günü saat 15,30 dadır. Şartname ve evsafını görmek isteyenler her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin belli gün ve saatte teminatlarıyla birlikte Çorludaki Komisyonumuza müracaatları. (318) (6140) 6511

Konyadaki kıtaat ve müessesat için 250 ton kok kömürü kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 1-10-934 pazartesi günü saat 14 de ihale edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün An-

kara ve İstanbul Levazım Amirliklerine ve Konyada Komisyonumuza ve talip olacakların vaktinden evvel 845 liralık teminat ve teklif mektupları ile Komisyonuna müracaatları. (214) (5548) 5948

Fırka kıtaatının ihtiyacı olan aşağıda cins ve miktarları yazılı mevaddın kapalı zarf usulile 29-9-934 cumartesi günü saat on beşte ihalesi icra edileceğinden taliplerin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı muvakkatelerile birlikte Fırka Satılma Komisyonuna müracaatları. (208) (5543) Kilosu 24,000 sade Ezine, Geyikli ve kirazlı kıt'alarına 3051000 Odun Bayramiç, Ayvacık kıt'alarına. 5947

Müstahkem Fırkanın Ezine, Geyikli ve Kirazlıdaki kıtalarile hastanesinin ihtiyacı olan (3,355,000) kilo Odun kapalı zarf usulile 29-9-934 cumartesi günü saat on beşte ihalesi icra edileceğinden taliplerin yüzde yedi buçuk nis-

betinde teminatı muvakkatelerile birlikte Fırka Satılma Komisyonuna müracaatları. (211) (5550) 5949

Kolordu kıtaatı ihtiyacı için (800) bin kilo meşe odununun 2 Teşrinievvel 934 salı günü saat 15 de kapalı zarfla indirilmesi yapılacaktır. İstekliler günündeki saatten evvel teminatlarıyla birlikte teklifi mektuplarını getirmeleri veya göndermeleri. (200) (5555) 5950

Merkez ve Tuzlada'ki kıtaatın ihtiyacı olan 450 ton linyit maden kömürü kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 30-9-934 pazar günü saat 15 dedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün münakasaya iştirak edeceklerin tayin edilen vakitte Fırka Satılma Komisyonuna müracaatları. (213) (5549) 5951

Tekirdağ kıtaatının 40,000 Malkara kıtaatının 25,000 kicem'an 65,000 kilo Makarnanın ihale günü olan 8-9-934 cumartesi günü komisyonu-

SIHHATİNİ SEVENLERE MÜJDE

Afyonkarahisar Madensuyunun hazımsızlığı, Kraciğer ve böbrek rahatsızlıklarına karşı şifalı hassalarından istifade edenlerin adedi gün geçtikçe artmaktadır.

AFYONKARAHİSAR MADENSUYUNU

İçenlere kolaylık olmak üzere su kamyonete müşterilerinin yerlerine kadar gönderilmekte ve ayrıca on şişelik kasalarla da sunulmaktadır.

Umumî satış yeri: Yeni postane civarında Aksaraylılar hamnda Hilâliahmer satış mağazasıdır. Telefon: 20062 6016

Çağaloğlu: Molla Feneri Caddesinde YENİ NESİL İLKMEKTEBİ YUVA - KIZ - ERKEK

Bu sene hususî ilkmektepler içinde mezuniyet imtihanlarında en büyük muvaffakiyeti kazanmıştır. Gayet müntazam ve asri bir yuva sınıfı vardır. Ecnebi lisanı öğretilmektedir. Kayıtlara başlanmıştır. Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri öğleden sonra on dörtten on yediye kadar mektebe müracaat olunabilir. Mektep 29 Eylülde açılıyor

Türk Maarif Cemiyetinin BÜYÜK EŞYA PİYANGOSU

Çekiş tarihi 14 Kânunüevvel 1934 bir bilet 1 lira İkramiye Kıymeti 23000 Liradır

adet	3000 liralık	10 adet	100 liralık
1	2000	20	50
1	1000	50	20
2	750	100	10
2	500	1000	5
4	200	4700	1

Biletler her yerde satılmaktadır. [5644]

HİLÂLİAHMER

MERKEZİ UMUMİSİNDEN:

Eskişehir Merkez ambarında: iç ve dış otomobil lastikleri, lastik kılıfları, motör örtüleri, muhtelif otomobil şaseleri vesaire (29), Albanyon marka seyyar tamirane otomobili, seyyar vinç vesaire (30) Eylülde, Berliye kamyonları (1), lâtıl marka markalı otomobiller, Perles kamyonları (2), muhtelif otomobil ve makine parçaları (4) teşrinievvel 934 tarihlerinde satılacağından taliplerin müracaatları

Ecnebi memleketlere giden tüccar ve seyyahlara Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Lirlet), Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Lâret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşırsınız ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999) 5611

Gedikpaşada İstanbul Jandarma Satılma Komisyonundan:

Çanakkale Jandarma mektepleri hastanesi ile Gelibolu ve Bayramiç, birliklerinin sen elik erzak ihtiyacıları meyhanında Çanakkale Jandarma mektepleri Satılma Komisyonunca yapılan münakasalarda müsbet netice alınmamış olması hasebile münakasaların hükümsüz addile yeniden münakasaya konulması icap eden sade yağ, et, ekmekek, ve princin ve arpanın cins ve miktarları ile hangi gün ve saatte münakasaları yapılacağı aşağıda gösterilmiştir. İsteklilerin şeraiti öğrendikten sonra talip olacakları erzaka ait ilk teminatlarıyla beraber ya Çanakkale'de Jandarma mektepleri Satılma Komisyonuna veya Gedipaşa'daki Komisyonumuza müracaatları. (5952)

Erzakın cinsi	Miktarı Kilo	Kapalı zarf tarihi	Günü saat
Ekmekek	1,198,000	14	Birinci Teşrin 934 Pazar 10
Un	1200	14	" " " " " " 14
Sade yağ	27100	"	" " " " " " 14
Sığır eti	154700	"	" " " " " " 16
Koyun eti	9000	"	" " " " " " 16
Pirinç	48200	15	Birinciteşrin 934 Pazartesi 10
Arpa	399500	"	" " " " " " 15

Satılık ambalajlık kâğıt

İdaremize müracaat

muza hiç bir talip müracaat etmediğinden bir ay içinde pazarlıkla satın alınmasına karar verildiğinden ihale günü 8-10-934 pazartesi günü saat 15 e talik edilmiştir. Taliplerin Tekirdağında Satılma Komisyonuna müracaatları. (228) (5663) 6205

KİRALIK DAİRE

Bebek'te 4 oda elektrik, havagazı su, 30 lira. Sahilde 1 No. lu kırmızı yalıya müracaat. [3011]

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürlüğü ETEM İZZET Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Ş.